

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utóza 49. szám.
---	--	--	--

1906—1911.

Debreczen, február 18.

Siralmas krónikák vig sorokba szedve: hát ezt jelenti ez a kevés, beszédes szám a cimben. Mert tetszik tudni, mit jelent ez: 1906—1911? Ez az időköz, amelyben régi dicsőségünk (eltűntél az éji homályban): a koalíciós parlament boldogította a boldogtalan országot. Sőt nemcsak boldogította, de mentette is a hazát! Megmentett mindent, ami csak menthető vala. Tehát megmentették akkor a honatyák még a közös bankot is. Ugy van. Ellenben ezenkívül sok egyéb jót elkövetett a koalíció, amelyeknek légióját azonban el sem tudja sorolni. Csak így, részenként derülnek ki az egyéb jók, — mint legujabban Lukács László bombája következtében, titkos akták segítségével.

Irjuk pedig ezeket csak azért és semmi egyébért, most egy száraznak látszó könyv került a kezünkbe. A címe ez:

„Általános mutató a magyar országgyűlés képviselőházának naplóköteteihez. — Hatodik kötet, I. és II. rész: Tárgy és névmutató.” Ez a cím. Már a címe se jó. Bár bizonyos, hogy ezt a könyvet nem fogják elkobozni. A pápa se tilzi indeksszre. Ellenben az is bizonyos, hogy ennek a könyvnek a tartalmát még a koalíció legelszántabb rokkantjai sem fogják aranyborjúként imádni. Ezért a könyvért az antikvárius egy fillért sem adna. És ez a könyv mégis érdekes.

A szolgák országa.

Irta: *Biró Lajos.*

A debreceni színházban holnap, vasárnap este mutatják be *Biró Lajos Sárga lilium* című színpadi munkáját. A kiváló író ezt a darabot egyik, régebben írt regényéből, a *Szolgák országa*-ból alakította és írta át. Ebből a regényéből közöljük az egyik, legfrappánsabb jelenetét. A színdarabban szereplő Peredy orvos neve itt Császy és hugái: Judité, Margit.

Egy nap, tizenegy órakor este, becsöngetet valaki Császyékhoz.

— Ki az?

— A doktorért jöttem.

Kinyitották az ajtót. Egy alacsony, kocsis külsejű ember jött be.

— Jó estét kívánok. A fácányos tanyáról jöttem be. Nagy beteg az ispán felesége: tessék kijönni hozzám.

Császy bosszankodott.

— Mi baja annak az asszonynak?

— Mán kérem, én azt nem tudom, csak azt mondták, hogy nagy beteg, sietve vigyem hozzá a legelső doktort.

Császy rosszkedvűen vette a felöltőjét, megcsókolta a hugát és menni készült.

— Mennyire van innen az a tura?

— Van instállom, vagy harmadfél óra járásra.

A fiatal orvost előntötte a düh. Egy pillanatig habozott, azután megrázta magát:

Kiderül az 1906—1911. évek statisztikák kötetéből, hogy a koalíciósok csakis egy okból nem tudtak több rosszat elkövetni, mint amennyit elkövettek. Az ok pedig az volt, hogy a parlamentben rekordszerűen sokat beszéltek. Lepipálták minden idők, minden ország parlamentjének beszédekre vonatkozó rekordját. Mert például a kitünő Wekerle Sándor a koalíciós parlamentben összesen ötszázhetvennégy alkalommal szólalt föl. Bizonyára a nagy megerőltetés miatt hallgat most, második éve, egyfolytában. De nemcsak Wekerle, hanem Kossuth, Darányi, Andrassy, Polónyi sőt Apponyi is fölülmulta önmagát, mint koalíciós parlamenti szónok. Mert a most kiadott statisztika a koronatanu rá, hogy Kossuth Ferenc hétszáznegyvenöt, Apponyi Albert száznegyvenhét, Darányi Ignác százket, Polónyi Géza százhatvanegy és Andrassy Gyula száznyolcvanegy alkalommal mondott honmentő beszédet a koalíciós parlamentben. — Nem csoda, hogy ennyi beszéd olyan csodálatosan megmentette a hont, ellenben elveszítette a koalíciót. Persze legjobban azért tette el a koalíciót, hogy ne legyen már olyan égető szükség Kossuth, Andrassy, Apponyi hangszálaira, hogy az ötszázhetvennégy alkalommal felszólló Wekerle basszusáról ne is szóljunk.

Ha a koalíció hallhatatlan megteremtői még álmukban is szakadatlanul szónokoltak, csk természetes, hogy a koalíció halandó közkatonái sem maradtak adós. Már tudniillik beszédekkel. Az évkönyv erről is híven beszámol.

— Hát menjünk. Én csak reggel kerülök haza. Feküdj le Margit és zárd magadra az ajtót.

Felült a könnyű kocsi, a kocsis megsuhintotta az ostarát és a lovak lassu kocogással indultak kifelé a városból. Az utolsó házak is elmaradtak mögöttük. Langyos szellő fújt és csodaszép sugaras és tündöklő volt a juliusi éjszaka. Császy álmodozva ült a puha ülésen. Az alacsony kocsis köhögött, fészkelődött, izgett-mozgott és egyszerre megrántotta a gyeplőt. A két ló megállott.

— Mi az? — kérdezte fölriadva Jenő.

— Tekintetes ur én nem hajtok tovább.

— Miért. Csak nem akarja itt tölteni az éjszakát?

— Nem, hanem én megvallom a bűnömet a tekintetes urnak: Én nem fácányos tanyáról jöttem.

— Nem? — kérdezte megütődve Jenő.

— Hát honnan?

— Én fiakkeres vagyok Marosvásáron, tekintetes ur.

— Hát minek hozott engem ide?

— Megvallom a bűnömet tekintetes ur. Tegnapelőtt eljött hozzám egy hadnagy ur és azt kérdezte, hogy akarok-e ötven forintot keresni. Akarok bizony mondtam neki, szegény ember vagyok én. Hát azt mondta, kapok ötven forintot, csak menjek el a tekintetes urhoz, úgy, mint ma este, vigyem ki a

mol. Majd méltatja statisztikával Justh Gyulát, mint elnököt. Justh ugyanis, aki szintén a koalíciónak köszönheti elsősorban halhatatlanságát, most mindig az elnöki tulkapásokat ostarozza, ismert radikális hangján. Kijelenti, még ha nem is kel, hogy „ilyen basáskodás, ilyen elnöki tulkapás” az ő idejében nem fordult elő. És a statisztika tanu rá, hogy Justh még ha nem is kell, hogy „ilyen basáskodás, mint ma, tényleg nem fordult elő. Hanem egészen más basáskodás fordult elő. Justh Gyula mint házelnök idejében hatvanszor vitatkoztak a házszabályokon, katalogust nyolc esetben olvastak, nem említve a megszámlálhatatlan elnöki rendreutasítást. Justh Gyula (mint elnök) száznyolcvan alkalommal vonta meg a szót. Ilyen elnök volt Justh Gyula, ilyen stilszerűen illett a koalícióba.

Ime, a koalíció erényeiből egy kevés. — De a többi is ehhez hasonlatos. Megismerésre méltó. A most kiadott statisztika, az 1906—1911. időközről szóló kötet is olyan emlékmű, amely a magyar parlamentárizmus történetében olyan halhatatlan marad, mint a kolíció emléke. Amelyről szól

A király a honvédség tábornokához. A király Klobucsár lovassági tábornokhoz a következő iratot intézte: Kedves Klobucsár lovassági tábornok! Szolgálati érdekből előterjesztett kérésére felmentem önt hadsereg felügyelői állásától, hogy mint a magyar honvédség főparancsnoka, akadálytalanul szentelhesse magát sokoldalú kötelezettségeinek. Budapest, 1911. február 13. Ferencz József.

fácányos tanyára és hagyjam ott, hogy ne tudjon kocsin hazajönni. Szegény ember vagyok kérem, gondoltam, miért ne keressek, ha az uraknak tréfálkozni van kedvük. De becsületes ember is vagyok, tekintetes ur, oszt, hogy láttam otthon azt a szép kisaszszonyt, gondoltam, nem lesz az egészen tréfa még sem. Hát megvallottam, tekintetes ur a bűnömet.

Jenő kiszáradt torokkal, megdermedten hallgatta az akadozó kocsist. Nem is volt még tisztában azzal, mi lesz, mi volt, mi a baj, csak azt érezte, hogy valami réműletes, valami iszonyatos aljasság készül vagy történik már.

— Vissza ember, ahogy birják a lovaidd, — lihegte a kocsis fülébe.

Az könnyebbülten sóhajtott egyet, megfordította a lovakat és közéjük vágott. A két ló bőszerűen ragadta a könnyű kocsit a város felé. Egy fél óra lehetett, hogy eljötték. Visszafelé tizenöt percig tartott az út. Háromnegyed tizenkettőkor kanyarodott a Maros-utcába a kocsi. Dühös kiáltás hangzott feléjük. A kocsis megállította a lovakat. Egy rendőr lépett a kocsi elé.

— Az utcában tilos a kocsiközlekedés.

Jenő kiszökött a kocsiból és vad szaladással rohant végig a hosszú utcán a lakásuk felé. A sötét kapualjából egy alak lépett ki és rászólt Jenőre: Tovább innen, atyafi!

Női kézi táskák,

Pénc-, szivar- és cigaretta tárczák, Solingeni acél áruk, zsebkések, cllók önbortváló készülékek, diszmuáruk (ajándék tárgyak) mindenféle gyermek játékok óriási választékban olcsó szobott árak mellett kaphatók **Gosi Miklósnál** Piacz-utóza 32. sz. (volt Szedlák-ház)

A bankszabadalmat megszavazták.

A képviselőház ülése.

Négy heti obstrukció után ma végre megtörtént a szavazás a bankszabadalomról szóló törvényjavaslat fölött. Bakonyi Samu volt az obstrukció záróbeszélője, aki után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök tartott nagy beszédet. A miniszterelnök súlyos érvekkel védelmezte meg a törvényjavaslatot, különösen a kormányának a készfizetések ügyében elfoglalt álláspontját, kimutatva, az ez az álláspont nagy lépéssel viszi előre a készfizetések kérdését a végleges, az ország érdekeinek megfelelő megoldása felé. A miniszterelnök beszéde után a Ház névszerinti szavazásban óriási többséggel elfogadta általánosságban a törvényjavaslatot.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Elnök bemutatja a nagyszabedény kerületben megválasztott Preiszenberger Gusztáv képviselő megbízó levelét.

Az interpellációs könyv felolvasása után rátértek a bankjavaslat általános tárgyalására.

Bakonyi Samu záróbeszéde.

Bakonyi Samu: Beszéde elején hosszasan foglalkozik az előadó beszédével, a ki szemrehányta az ellenzéknek, hogy a jegybank kérdését pártpolitikai szempontokból tárgyalja. Sorra utasítja vissza az önálló jegybank ellen elhangzott érveket, és azt mondja, hogy Tisza István grófnak a készfizetésekről tett nyilatkozatával azonosítja magát, mert szerinte is gazdasági önállóságunknak egyik legfontosabb tényezője. A kereskedelmi miniszter beszédén kívül — úgy mond — nem volt érdemleges beszéd, a mely az ellenzék érveit megcáfolni akarta volna; erre a beszédre azonban már Holló Lajos megfelelt. Kifogásolja, hogy a javaslat tárgyalása során a miniszterelnök nem szólt föl. Ezzel bemutatta az országnak, hogy ez az a parlament, amely nem vitatkozik, csak engedelmessékedik. A kormány kiszolgáltatott mindent és az ígéreteit csak azért nem tartotta meg, mert sikerült a hatalmat a kezébe kaparítani. Megokolja határozati

javaslatát és azt elfogadásra ajánlja. (Éljenzés a baloldalon.)

A miniszterelnök beszéde.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Azért szólal fel, mert a múlt napokban Hegyi Árpád felszólította, hogy jó lenne, ha már ő is beszélne. (Élénk derűtség.) Azután Bakonyi is invitálta a szólásra. Kijelenti, hogy akarták és akarják is a készfizetést. De a legnagyobb nehézség az osztrák parlamenti körökben van s ha valakivel egyezkedünk, tekintetbe kell vennünk annak viszonyait is. (Zaj a baloldalon.) S mert tudtuk e nehézségeket, ezért, mint a közös bank hívei, óvatosan állítottuk fel programunkat. Mi a készfizetés rendezését ígértük. Mit jelent ez? Jelenti, hogy rendezzük mindazon kérdéseket, melyek a készfizetések felvételéhez annakidején szükségesek lesznek. Ezután már a törvényhozásnak nem lesz mit rendezni. (Derűtség a baloldalon.) Ha eljön a készfizetés felvételének ideje, nem kell több törvényt alkotni, a kérdés rendezve van. (Zaj. Derűtség az ellenzéken.) Ezt mindenkinek el kell ismerni.

Polónyi Géza közbeszól. (Viharos kiáltások a jobboldalon: Halljuk! Halljuk! Eleget hallottuk önt!)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Át van hatva az alkotmányosság érzésétől s minden alkotmányellenes tényről óvakodott. Az ötödik szakasz egyenesen a törvényhozás respektálását jelenti, mert hiszen a törvényhozás nélkül is meg lehetett volna oldani a kérdést. Ismétli, a nehézség az osztrák parlamenti tekintetekben van. Ezzel szemben vessék fel a kabinetkérdést? És mi hasznuk lett volna belőle, ha ezt követelik? Lemond az osztrák kormány. Szabad-e nekünk egy másik parlamentre ilyen pressziót gyakorolni?

Kiáltások a baloldalon: Hát a miénkre lehet?

Khuen-Héderváry gróf: Nekünk inkább arra kell törekednünk, hogy ott normális parlamenti viszonyok legyenek s békésen intézzük el a kérdéseket. Meg van győződve, hogy e javaslattal igen nagy lépéssel vitték előre a kérdést. (Zajos taps és éljenzés a jobboldalon.)

A szavazás.

Elnök szavazás előtt felolvastatja egyenkint a beadott határozati javaslatokat. Legelőbb Kossuth Ferenc határozati javaslatát

olvasták, azután a többit, összesen huszonnolcat.

Mindenekelőtt a kormány javaslatára fognak szavazni. Ha ezt elfogadják, a legtöbb javaslat leszavazottnak tekintetik. — Mivel azonban több javaslat, mint Kossuthé, Batthyányé stb. külön álló indítvánnyal bírnak, ezekre külön fognak szavazni.

Elnök konstatálja, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. Kihúzzák a „G” betűt. Szavazás előtt öt perc-re felülegesztik az ülést.

Elnök a szünet után kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint a Ház 155 szavazattal 62 ellenében elfogadta a törvényjavaslatot.

Az eredmény kihirdetését a jobboldal zajos tapsal és éljenzéssel fogadta.

Tóth János okolta meg ezután a bankakták ügyében benyújtott indítványát. Az ülésnek erről a részéről más helyen tudósítunk.

Végül az interpellációk következtek.

Polónyi Dezső az egységes magyar állampolgárság ellen intézett osztrák támadások miatt a belügyminiszterhez intéz interpellációt.

Az interpellációkat kiadták az illető minisztereknek s ezzel az ülés délután 3 órakor véget ért.

Debreceni tanárok a klerikalizmus ellen.

A hitoktatok a rendes tanári státusban.

Tudvalevő dolog, hogy a klerikális reakció legfőbb fészke maga a közoktatásügyi miniszterium s különösen annak középiskolai ügyosztálya, amióta a koalíció büszkesége, Apponyi Albert gróf, ennek az ügyosztálynak élére Barkóczi Endre bárót állította. A koalíció megbukott, emberei kiestek a hatalomból, csak Barkóczi maradt meg rendületlenül a helyén s vele együtt a legsötétebb reakciós kormányzati rendszer. Hihetetlen dolgok történnének a Barkóczi-rezsim uralomrajutása óta a kultuszminiszteriumban. A legsötétebb felekezeti szellem békőben nyög az állami középiskolai tanárság. Az előmenetel ahhoz van köve: hü tagja-e az illető tanár valamelyik kongregációnak, vagy sem. Egészen fiatal

Jenő megnézte. A gyenge mellékutcai világitásban is föl lehetet ismerni, kék attilás László-huszár volt.

— Én itt lakom.

A kapualjából még három huszár lépett ki. — Nagyon mindegy az. Ide senki be nem megy ma éjjel, mert ez a parancs. Huszár Juhász! Nem áll odább civil, vágd oldalba.

Jenő fogcsikorgatva hátrál. Körülnézett. Az éjszaka csendes volt, az utca elhagyott. Szerette volna egy keserű, dühös ordítással fölverni az utcát, a várost és tajtékzó szájjal gondolt rá, hogy senki ebben az utcában, ebben a városban, talán ebben az országban, akitől segítséget kaphatna. A rendőrség? A főkapitány dörzsölné a kezét. A rendőreit kirendelte a sarokra, hogy tartóztassák föl a kocnikat. A katonaság? Egyszerűen kilöknék. Hát ki segítsen?

— Én magam. Csak magam.

Az öklét összeszorította és próbált nyugodtan gondolkozni. A revolver nála volt; öt töltés benne. A négy huszárt ezzel lelőhetné, de nincs-e közelében még több is. És segitt-e ezzel? Gyorsan határozott:

— A hátsó ajtón próbálok bejutni.

Szaladni kezdett és a legközelebbi sikátoron egy perc alatt lent volt a Maros parton. A háznak itt is volt egy bejárata; jó magasan, hogy a víz áradáskor se érje el. Falépcső vezetett ekkor a bejárathoz, tiz lépcső-

fok egy kis erkélyféle padban szélesedtek ki. A pad körül méter magas párkány. Jenő a lábujja hegyén, dobogó szívvvel lopódzott előre. A Maros csendes susogása hallatszott csak; csöndes volt a félhomályos, csillagfényes éjszaka. Mikor a lépcsőhöz ért, látta, hogy fenn a párkányon egy alak ül. Egy huszár. Ide is tettek őrszemet. Visszafojtott lélegzettel állott meg. A huszár fenn lehajtott fővel ült a párkányon. A teste bizonytalanul lógott és a csöndben hallatszott egyenletes lélegzetvétele. Alszik. Jenő két ugrással átszökött a tiz lépcsőn. A huszár riadtnak kapta föl a fejét. Még mielőtt igazán fölébredt volna, a dühödt fiatal ember alig állván meg fölfelé rohanásában, mellbe ütötte és veszett erővel ütődött a kövön; csörrent a kardja egyet, aztán csend lett.

Jenő reszkető kézzel nyitotta ki a kis kaput. Az udvarban nagy csendesség. Az ácsmesterék lakása sötét. Átrohant az udvaron. Lakásukba a kapunyílás felől, az előszobában, az udvar felől, a konyhán keresztül volt a bejárás. A konyha ajtaja nyitva volt. Bent üresség, csend. Az öreg cseléd nincs sehol. A középső szoba ajtaja nyitva. Halkan belépett. Innen jobbra nyílt az ő szobája, balra a Margité. A küszöbön egy ismerős hang fojtott zaja állította meg. Hallgatódzott.

— Nyissa ki az ajtót, kicsikém. Nyissa hát ki. Látja, nincs az egész házban senki, aki idejönne, akárhogy kiabál. Megvettem az egész házat, elküldtem őket: az ácsmestere-

ket, a cselédet, mindenkit. És a kapun be nem jöhet senki.

Nem képedt el. Jenő lihegve állott meg a küszöbön. Belemeredt a szobába. Hol van a gazfickó? Az ajtó mellett volt, a Margit ajtaja mellett, ott a kulcslyukon sugdosott be. Térdelt az ajtó mellett, térdelt.

— Nyissa ki kicsikém. Betöröm az ajtót, ha nem nyitja ki.

Az ajtó megreccsent, amint nekifeszítette a vállát. Jenő böszülten hördült egyet, egy párducugrással ott termett mellette és amint acélos karjával, dühödt erővel visszarántotta az ajtótól, a térdepelő főherceg hanyatt-bukott a földön. Egy pillanatig kábultan feküdt, meglepetés, a düh, az ítés, amint végigvágódott, elvették egy pillanatra az öntudatát. Azután fölugrott. Örült harag tombolt a vérében. Honnan a pokolból merült föl ez az ember, aki őt így meri megrohanni? És ki ez? Hogy jutott be?

Jenő az ajtó elé állott és rekedt hangon mondta:

— Még egyszer meggátolom egy gazság elkövetését. Ezért sem kérek köszönetet.

A szégyen és a vak düh forró indulatrohammal esett a főherceg agyára. Böszülten lihegett:

— Te vagy az pimasz? Te vagy?

Kardja után nyult. A sötétben szemben álltak egymással, inkább sejtették, mint látták, mit tesz a másik. Jenő hallotta, amint a kard kisiklott a hüvelyéből és a következő

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kívánatra a vevő előtt pörköltve. DEBRECZEN, Degenfeld-tér 11.

stréberek, akik Barkóczi kongregációs környezetéhez tartoznak, idősebb, érdemes tanárok mellőzésével lesznek igazgatókká. Akiról a miniszterium kémei besugják, hogy szabad-elvű gondolkodású ember, ne is számítson előmenetelre. Helyettes tanárok kinevezéshez jutnak, ha nem tagjai valamely kongregációnak.

A legszomorúbb a dologban, hogy nincsenek köztudományu tények, melyekről mindenki tud s még sem akad a képviselőházban, aki szóvá tenné s akciót indítana, hogy szünnék meg valahára a középiskolák vezetésében uralomra jutott reakciós szellem.

Legújabbban a középiskolai ügyosztályt már annyira elkapatták elért sikerei, hogy a középiskolai alaptörvény, az 1883. XXX. törvény cikk liberális rendelkezéseit is megpróbálják kikezdeni. A jelen évre szóló költségvetésben a hitoktatók anyagi ellátásának rendezését hozza fel ürgyül, a költségvetési törvényjavaslatban becsempészte a hitoktatókat az állami középiskolai tanárok státusába. Mi ennek a célja? Semmi egyéb, mint hogy ezeket a rendes tanárrá tett hitoktatókat (persze nem a reformátusokat és zsidókat) *majdan mint igazgatókat állíthassa az állami középiskolák élére.* Ezzel aztán végleg urrá lenne a magyar állami középiskolákban a legsötétebb, középkori felekezetieskedő szellem, melytől a koalíció előtti liberális kormányok alatt mindvégig ment volt.

A középiskolai tanárok szabad-elvű gondolkodású része ezt természetesen nem nézheti nyugodtan. Megteszi, ami tőle telik, fel-emeli óvó, tiltakozó szavát a közoktatásiügyi kormány tervezetével szemben. A képviselőházon áll majd, hogy ennek a tiltakozásnak érvényt is szerezzen s a költségvetési törvény javaslat tárgyalása alkalmával erélyesen utját állja a klerikális térfoglalásnak.

A debreczeni középiskolai tanárok legelsőik voltak azok között, akik a figyelmet a középiskolai ügyosztály mesterkedéseire fölhívták. Még novemberi gyűléséből *felirt a debreczeni tanári kör a tanáregyesület elnökségéhez, hogy a hitoktatók rendes tanárrá kinevezése ellenében akciót indítson.* Az elnökség az egyesület központi választmányának február 26-i ülésén fog e tekintetben javaslatot tenni, melyben bizonyára érvényesülni fog a debreczeni kör ma délutáni gyűlésén a meghatározottabb formában kifejezett kívánság, hogy t. i. a kérdés a középiskolai törvény szellemében és rendelkezései szerint nyerjen megoldást. A gyűlésről a következő tudósítást kaptuk:

pillanatban egy rettenetes ütés érte a balvállát. A balkezét a feje fölé tartotta és a jobbal — egy ugrással — a torkát ragadta meg ellenfelének.

A karsu főherceg a sötétben kicsuszott a kezei közül, ő megbotlott egy székben és a széles huszárkard ugyanabban a pillanatban végigzuhant a fején és a hátán. Sajgó fájdalom. Ujra egy ütés. A tompa kard széles, nagy sebet hasít a homlokán. Jenő félig eszméletlenül nyul a zsebébe. A revolver eldörren, a sötétben egy tüzsugár, egy zuhanás, a mellékszóban egy halk sikoltás, azután nagy csend és nagy feketeség.

Jenő megállott. A válla, a háta sajtott a rettenetes ütésektől. Kábultan törülgette fejéről a lecsorgó vért. Várt. Mély és csendes maradt a sötétség. Gyufát keresett. Lámpát gyújtott. A padlón elterülve ott feküdt a főherceg. Mozdulatlanul feküdt. Mellette a kardja, melyet kiejtett a kezéből. Jenő széldülő fejjel hajolt le hozzá. Sötétkék huszárzubbonya mellén volt kiperzselve, a szívébe ment a golyó. Öt másodperc alatt meghalt. Halott volt.

A fiatal orvos visszatette a holttestet a földre. Undorodott tőle. És megbánás nélkül, félelem nélkül, sőt most már izgalom nélkül, nyugodtan, mint aki tisztában van már teendőivel, a jövőjével, a maga egész jég hideg elhatározásával, odament az ajtóhoz és bekopogtatott:

— Margit, nyisd ki. Én vagyok.

A középiskolai tanárok debreceni köre ma délután tartotta ez évben harmadik gyűlését Dóczy Imre középiskolai felügyelő elnöksége alatt. Felolvasást Matolcsy László dr. tartott, ki folyékony, könnyed stílusban tartott értekezéseket az ének szerepéről a porosz felsőbb leányiskolák tantervében mondotta el nagy érdeklődéssel kísért észrevételeit.

Ezután a kör titkára, Csürös Ferenc dr. ismertette azt a memorandumot, melyet az Országos Tanáregyesület elnöksége kíván a középponti választmány utján a kormány elé terjeszteni a hitoktatók rendes tanárrá való kinevezése tárgyában. A kör ragaszkodva e tárgyban egy régebbi határozatához, most is ragaszkodik azon nézetéhez, hogy a hitoktatók kinevezése a rendes tanári státusba elmentésben áll az 1883-iki középiskolai törvényvel, tért nyit a középiskolákban a felekezetieskedésnek s így mérhetetlen kárára lenne a magyar középiskolai oktatásnak. Ezért óhajtaná, hogy a magyar középiskolai tanárság egyeteme igyekezzen a tervbe vett intézkedést megakadályozni.

Hauer Bertalan halála.

A részvét.

Egész Debreczenben óriási érdeklődés és részvét mutatkozik a tegnap elhalt Hauer Berci hátramaradt családja iránt. A részvétlátogatók egymás kezébe adják a kilincset, társadalmunk kitünőségei személyesen adnak kifejezést a pótolhatlan csapás miatt érzett fájdalomnak. A Royal-szálloda kistermében ravatalozták föl a halottat és valóságos népvándorlás volt az, amely érdeklődött a halott iránt. Ott fekszik szegény Berci fekete gyászpompá és gyertyák között, arca teljesen változalan, mintha még most is élne, csak aludna. Sajnos, ebből az álomból nincs többé felébredés.

A debreceni Korona és Hitelszövetkezet igazgatósága a következő gyönyörű hangú részvétíratot intézte az özvegyhez:

Nagyságos

özv. Hauer Bertalanné urnőnek.

Mély részvéttel értesülünk arról a lesuj csapásról, mely Nagyságokat forrón szeretett férjének elhunytával érte.

Mi, akik az elköltözöttel 10 éven keresztül hétről-hétre együtt voltunk, kik láttuk és hallottuk tőle, hogy mily szeretettel csüngött Nagyságodon, kik tudjuk, mily hivatott mestere volt pályájának, mily önzetlen buzgalommal dolgozott minden ügyön, melyben részt vett — s mily sok volt ezek száma! — és az élet nehéz küzdelmeiben is mindenkoron megtartotta aranyos kedélyét és nagyonából annak gyarapodásához képest miként segítette a szűkölködőket és rokonait is mily szeretettel istápolta, átérezzük a veszteség nagyságát, mely Nagyságodat érte.

A mélységes gyász eme perceiben adjon enyhülést nagyságos asszonynak az a tudat, hogy városunk egész társadalmá osztozik Nagyságod fájdalmában s mindnyájan siratjuk egy korán elköltözött nemes ember ki-döltét.

Debreczen, 1911. február 17-én

a Korona Takaré- és Hitelszövetkezet nevében:

dr. Kenézy Gyula, ifj. Schwarcz Vilmos, elnök. igazgató.

A nagyszámú részvétíratok közül a következőket emeljük ki:

— A magyar vendéglősök országos szövetsége és a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata mély megdöbbenéssel, nagy fájdalommal értesült ipartársulatok kiváló elnökének elhalálzásáról. Részvétünk gyászukban nagy őszinte és szívből jövő, mert Hauer Bertalanunk nemcsak Debreczen, hanem az egész ország vendéglős iparának büszkesége volt, kinek neve áldott s tisztelt lesz közöttünk örök időkre. Gyászoló

igazgatóságunk: és elnökségünk nevében Gündel János, elnök. Kiss Lajos, titkár.

Bokros János és Gündel Antal budapesti vendéglősök táviratban kérték föl Márkus Jenő debreceni szálloda-tulajdonost, hogy Hauer Bertalan ravatalára díszes koszorút helyezzen el a következő felirással: „A magyar vendéglősök országos szövetsége és az országos nyugdíjgyesület igazgatóságai — Hauer Bertalan alapítónak és igazgatónak.

Táviratban fejezték ki részvétüket Márkus Jenő, a debreceni szállodások és vendéglősök ipartársulata alelnökének Hauer Bertalan elhunytá fölött: Kiss Lajos, a „Magyar Vendéglős és Kávész Ipar” című lap szerkesztője, Bokros János fővárosi vendéglős, Törley József pezsgőgyáros stb. Az elhunyt özvegyéhez is számos részvét-levél és távirat érkezett.

Hauer Bertalan temetése holnap, vasárnap délután 2 órakor lesz.

A debreczeni orsz. birkozó-verseny

A legjobb magyar birkozók mérkőzése.

Fényes, országos jelentőségű sportesemény színhelye lesz holnap, vasárnap a Bika díszterme. A Debreczeni Tornaegyesület tartja itt országos birkozó versenyt, mely iránt ugy Debreczenben, mint országsszerte rendkívül nagy az érdeklődés.

A Magyar Athletikai Szövetség különös súlyt helyezett e verseny sikerére s e végből részvételre szólította fel az ország minden nagyobb sportegyletét. Az egyesületek eleget is tettek a Szövetség óhajának, amennyiben összes kitünő birkozó atlétáikat elküldték a versenyre. Összesen 52 elsőrangú nevezett a mérkőzésre.

Eljön a mérkőzésre a magyar birkozó-sport minden büszkesége s így a debreczeni közönség ritka érdekességű szép küzdelmekben gyönyörködhetik. A verseny magas színvóját biztosítja a versenyzők kiválósága s a Szövetség szigorú felügyelete a szabályok betartására.

A versenyre lelkes sportbarátok értékes tiszteletdíjakat ajánlottak fel a győztesek számára.

(A verseny védnökel.)

Debreczen város előkelő társadalmá lelkes készséggel támogatja a Debreczeni Tornaegyesületet áldozatkész munkájában, melylyel lehetővé tette, hogy ez az országos jelentőségű sportesemény létre jöhessen.

A verseny védnökségét a legelőkelőbb debreczeni urnő vállalták el, névszerint: Berger Mórné, Csanak Jánosné, Csanak Józsefné, dr. Csikos Sándorné, Debreczeni Jenőné, Domahidy Eleménné, Fráter Erzsébet, dr. Hajnal Dezsőné, dr. Horvay Róbertné, Kovács Józsefné, Kulin Imréné, Lédererné Fischbein Louise, Lestyán Adorjáné, Löffkovits Arthurné, dr. Magoss Györgyné, Márk Endréné, Porubszky Jenőné, Rostás Istvánné, Rother Ernőné, Szévy Gyuláné, Szent-Királyi Tivadarné, Szögyény Jánosné, Than Gyuláné, Könyves Tóth Mihályné, dr. Tüdős Jánosné, Vecsey Zoltánné, Wolf Jánosné urnők.

(A rendezőség.)

A rendezőség elnökei: Lestyán Adorján udvari tanácsos, Magoss György dr., Horvay Róbert dr.

Titkár: Radó Rezső dr.

Versenytitkár: Hajnal Dezső dr.

Jegyzők: Ezry Miklós, Loránt József.

Pénztárosok: Kiss Kálmán, Kovács Mihály.

Fogadó bizottság: Boruss Mihály, Gödényi Zoltán, Léderer Ferenc.

A versenybírók elnöke: Horvay Róbert dr. Tagjai: Almády István, Alt Henrik, Antal Béla, Csanádi Mór, a MASz. képviselője, Dimitsch Vidor, Ezry Miklós, Györfi S., Hajnal Artur, dr. Hajnal Dezső, János Zoltán, Loránt József, Patóh Sándor, Radó Rezső dr.

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom
modern előnyomdámát és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utcza 1. szám
Thalhammer Hermine.

Roncsik Jenő, Tóth Mihály, Vörös György, a MASz. megbizottja és Zöldi Márton.

A versenyzők négy súlycsoportban mérkőznek, ugymint: pehelysúly 66 kg.-ig, könnyűsúly 66—72 kg.-ig, középsúly 72—82 kg.-ig és nehéz súly 82 kg.-on felül. Minden súlycsoport győztese tiszteletdíjat és a DTE. díszített ezüst érmét nyeri, a második nagy ezüst, a harmadik kis ezüst, a negyedik bronz érmét nyer.

(A versenyzők.)

Eljön a versenyre Magyarország valamennyi kitűnő birkozója. Itt lesz Előd József, Magyarország nehéz súlyu bajnoka, Pető Pál Magyarország súlyemelő bajnoka, Lázár Tibor gróf, Erdély bajnoka, kinek szereplését országsszerte feszült érdeklődéssel várják. — Benevezett Varga Béla világbajnok, Radvány Ödön, Orosz Miklós magyar bajnokok, Hudák János, Magyarország középsúlyu bajnoka, Barabás Jenő, Csillag Miklós, Papp Jenő főiskolai bajnokok. Itt lesz Márkus Dezső a kitűnő középsúlyu birkozó és legveszedelmesebb ellenfele Dulin Jenő, a Magyar Athletikai Club tagja.

A budapesti postatisztek 8, a Magyar Testgyakorlók köre 6, a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club 5, a Törekvés 6, a Testvérség 5, a Munkás Testező 6, a Selmechányai bányászati akadémia 1, a Debreczeni Gazdász Akadémia 2, az Aradiak 2, a Magyar Athletikai Club 1, a Debreczeni Tornaegylet 6 versenyzővel vesz részt. Teljes névsor a helyszínen kapható programmon.

A versenyzők lemérése reggel 8 órakor kezdődik a Bika dísztermében, ezután megkezdődnek az előmérkőzések, melyek tartanak egész délelőtt. Az előmérkőzéseket kora délután folytatják. **A döntő mérkőzések délután 4 órakor kezdődnek.**

A verseny helyárai: Páholy 6 korona, — ülőhely I—IV. vorban 1 korona 50 fillér, többi sorokban 1 korona, állóhely 60 fillér. Páholy és ülőhely jegyek egész napra érvényesek. — Jegyek a pénztárnál válthatók.

Halálos ski-gyakorlat.

Két katona meghalt.

Tirolból halálos katonai gyakorlat hire érkezik. Az innsbrucki 4. császárvadászezred négy katonáját egy főhadnagy ski-gyakorlatra vezette a hegyek közé. Az ugynevezett Ranggerköpfeln hirtelen kerekedett hólavina elsodorta őket; két katona meghalt, a főhadnagy és a másik két katona megmenekültek.

A végzetes kiránduláson négy alvadász vett részt Leitenberger főhadnagy vezetésével. A kirándulók a katonai gyakorlatok befejezése után indultak el s mint a hivatalos jelentés mondja, a résztvevők Leitenberger főhadnagy fölhívására önként jelentkeztek. Incingből keltek utra az ugynevezett Ranggerköpfelnre, amelynek tetejéről azután le akartak bocsátkozni. A helyet, ameddig el akartak jutni, minden baj nélkül elérték, majd rövid déli szünet után, egy órakor hozzákészültek a lebocsátkozáshoz.

Először két altiszt indult el, azután pedig Leitenberger főhadnagy a másik két altiszttel egymástól tizenöt méternyi távolságban. Ugyanabban a pillanatban egy ugynevezett hódeszka elvált a hegy tetején és csakhamar lavinává növekedve, magával rántotta az öt katonát. A főhadnagy rákiáltott a katonákra, hogy a hóból kiálló cserjékbe kapaszkodjanak. Két katonának ez sikerült is, de a másik

két katonát és a főhadnagyot a lavina elsodorta mintegy kétszáz méternyi mélységbe, ahol azután a lavina megakadt. Leitenbergnek csak a feje látszott ki a hóból, a másik két katonát a hó teljesen eltemette. A megmenekült két katona erre odasietett, de a főhadnagy — hirszerint — azt mondta nekik, hogy előbb a két eltemetett katonát igyekezzenek kiásni.

Az egyiket meg is találták, de akkor már halott volt. Az illető egy Pranger nevű alvadász, akinek több csontja törött el, de a halálát az okozta, hogy a hó alatt megfulladt. A katonák azután kiásták a főhadnagyot, akinek semmi baja sem történt és együtt Incingbe, majd Innsbruckba mentek, hogy onnan segítséget hozzanak. Innsbruckból Albert hadnagy vezetésével nyomban tíz vadászt küldtek ki, péntek reggel 5 órakor pedig újabb hetven vadász-katona indult el a szerencsétlenség helyére. Sikerült nekik a másik katona holttestét is megtalálni.

Leitenberger főhadnagy szerint a katasztrófát az okozta, hogy a megelőző éjszakán nagy hóesés volt.

Asszonyok világa.

*

A fényűzési járvány.

Annyira, mint most, még nem tobzódott Magyarországon a fényűzés. És nem is az igazi, hanem az a fajta, amelyet filancnak neveznek. Ez a legesztelenebb, a legizléstelenebb és a legcéltalanabb. A gazdasági és a műveltségi viszonyok fellendülésével nem lehet megmagyarázni ezt a cifrázkodási mániát, mert ki hogyan öltözködjék, annak nem a vagyon a mértéke és nem is a műveltségi állapot. Semmi a világon úgy nem demokratizálódott, mint a lukszus. Ezer koronás butonokat hordanak olyan asszonyok, akiknek a férjük ennél tízszer annyi aktív vagyont nem mutathatnak fel. Ötven forintos kalap pedig már annyira közönséges, hogy a legkisebb boltosasszonynak is derogál az olcsóbb.

Nincs még tíz esztendeje sem, hogy ez az örület ennyire elharapódzott. Takarékos nép sohse voltunk, de volt valami mértéktartás az emberekben. Az egzisztenciák, amennyire lehetett, szolid bázison igyekeztek elhelyezkedni és különösen a kisemberek asszonyai restelték volna vagyonukhoz nem illő fényűzéssel magukra irányítani a rosszszájúak figyelmét. Akkor tudniillik azért szóltak meg az asszonyt, ha többet költött magára, mint a hogy tellett. Ma akkor szólják meg, ha szerény és igénytelen.

A leánynevelésben van a hiba. Az anyák ma azt a hitet nevelik bele a leányaikba, hogy nekik jussuk van a gazdag ruházkodáshoz, a drága kalaphoz, az ékszerekhez. Jussuk van hozzá, akár kiféle is a férjük. És ebben a követelésben olyan konzekvensek a mai leányok, hogy még az egzisztenciájuk veszedelmeztesével is kitaranak mellette.

A legérdekesebb, hogy ez az oktan irrealitás még azokban a házasságokban is tapasztalható, amelyeket ugynevezett reális alapon és a hozomány előzetes kialakulása mellett kötöttek. Már most megtörténik — nem kivételesen, — hogy a leány, aki tízezer koronát „hoz” férjének, számot tart kétezer korona ajándékra. Erre még akkor is reflektál, ha tudja, hogy az ékszereket majd az ő hozományából fizeti ki a férj és ha tudja, hogy a férje az ő hozományából fogja berendezni az üzletét, vagy azzal kezdi a vállalatot, amelyből élni fognak. Sok családban érzik is ennek

a fonákságát, de azért mégsem győzhet a józan belátás, mert a leány egyszerűen azt mondja, hogy szegényetében a föld alá sülyedne, ha szegényesebb ékszereket kapna a vőlegényétől, mint ez, vagy az a barátnője.

A berendezkedésnél is ezek az elvek a mértéktadók. A hozománynak, tehát az aktív vagyonnak egy jó ötödrészt a berendezkedésre fordítják. És mire hozzá kellene látni a munkához, a hozomány két ötödrésze eluszott.

Igy kezdődik az egzisztencia-alapítás és így folytatódik. Ez a mértéktelen nagyizlés szörnyű hatásokkal kapcsolódik be a társadalmi életbe. A férfiakat behajszolja az erőszakos pénzkeresésbe, mert az asszonynak pénz kell a drága toálettekre. Nagyon nehéz ilyen körülmények között megőrizni az üzleti foglalkozásban a korrektséget.

Nem egészen érthető, hogy ez a fényűzési járvány éppen a legnehezebb gazdasági viszonyok között támadja meg a polgári társadalmat. A megélhetés nap-nap után nehezebb, a drágulás megrendíti a szerény háztartásokat, a gyermeknevelés ezelőtt nem is ismert terheket ró az emberekre, rettenetes küzdelemben merül ki jóformán mindenki és mindez téríti észre az asszonyokat.

Voltak már ehhez hasonló idők. Régebben is föllépett epidémikusan a fényűzés, de akkor rendszabályokkal védekeztek ellene a hatóságok. Megállapították, hogy kit illet a bársony, kit csak a közönséges tafota és még a gyöngysorokat is megszábták, melyik rendű asszonynak mennyi lehet. Ma természetesen az ilyen korlátozás lehetetlen. Mindazonáltal mégis remélhető, hogy egyszer csak mégis kitombolja magát ez az örület. Az emberek be fogják látni, hogy ez a mai fényűzés a leggyilkosabb mulatság, amiért nem érdemes agyon dolgozni magunkat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy valami rideg puritánság következik ezután. A szépet mindig szeretni fogják az emberek, de a célszerűtlen és haszontalan cifrázkodás nem szép. Az asszonyok vissza fognak térni a művészethez és az izléshez, amely egyszerűségében is vonzó.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Varázskeringő, operett. Komlóssy Emma fellépte. Este Sárka lilium, vidémi történet. Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

Hétfő: Sárka lilium, vidémi történet. (C bérlet.)

Kedd: Sárka lilium, vidémi történet. (A bérlet.)

Szerda: Sárka lilium, vidémi történet. (B bérlet.)

Csütörtök: Cigányszerelem, operett. (C bérlet.)

Péntek: Nebántsvirág, operett. (A bérlet.)

Szombat: Szókimondó asszonyság, színmű. (B bérlet.)

Vasárnap: Este Szókimondó asszonyság. Színmű. (Kisbérlet.)

A SZABAD ISKOLA ELSŐ HANGVRSENYE.

A debreceni Szabad Iskola kedden tartja első hangversenyét az Arany Bika szálloda dísztermében. E hangverseny a zenei műformák bemutatására szolgál s a bevezető előadást Brück Gyula, a debreceni zenede európai híri tanára tartja meg, megmagyarázván a suite, prelodium, a ballada, románc a rondó s a sonata mibenlétét. Az egyes műformák illusztrálására fog szolgálni a hangverseny, melynek műsorát és szereplő jegyzékét itt adjuk:

1. Moskovszky: Spanyol táncok. Zon-

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Ploaz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 879.

Telefon 879.

Elfogadunk betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapirokra. — Bel- és külföldi pénzügyek és értékpapírok adás-vétele. — Pazarlásai műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele megőrzés és kezelés végett (safe deposit). — Árkereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

gorán előadják Killer Margit és Hegedüs Alice urleányok.

2. Bocherini: a) Largo. b) Menuett. Vonós ötös, előadják Piribauer Ferenc, Jakucs István, Spitz Lipót dr., Szenes Zsigmond dr. és Pálffy József.

3. Chopin: C moll, G dur és Des dur Preludium. Zongorán előadja Africht Vilmosné urnő.

4. Beethoven: C moll vonós négyes. I. tétel. Előadják Piribauer Ferenc, Jakucs István, Spitz Lipót dr. és Szenes Zsigmond dr.

5. Magyar klasszikus táncok (Bihari, Lavotta, Csermák, Rózsavölgyi, Ruzicska műveiből összeállítva). Hegedűn előadja Szilágyi Imre dr. Magyarai Imre zenekarának kíséretével.

A hangverseny és előadás délután öt órákor kezdődik. Belépti díj nincs, minden felnőtt szívesen látott vendég. Az első sorokat azonban hölgyek számára tartja fenn a rendezőség, amely kéri a megjelenő női közönséget, hogy ne estélyi ruhában, de ekés egyszerűen öltözködve szíveskedjék megjelenni, dokumentálván ezzel azt is, hogy a Szabad Iskola mindenki számára óhajtja rendezni — kivétel nélkül előadásait épügy, mint hangversenyait.

Komlóssy Emma a Nebántsvirágbán. — Ilyen forró, lelkes színház estéje régen volt a debreczeni színháznak. Általánosan tudott dolog, hogy a debreczeni közönség milyen hálás ha kellemesen érezheti magát a színházban, azok a tapsorkánok azonban, melyeket ma hallottunk, azok a kipirult arcok, amelyeket ma láthattunk a színházban, fölülmulnak minden képzeletet. A fényes siker tulnyomólag Komlóssi Emma hatalmas művészetének előkelően subtilis és amellet mégis lobogó temperamentuma játék modorának köszönhető. Annyira felvillanyozta a közönséget, hogy a harmadik felvonás után az egész felvonás-közön keresztül zugó tapsvihár követelte a vas függöny felhuzását. A többi szereplők közül Horváth Kálmán egyenesen excellált.

— **Ysaye és Pugno koncertje.** A debreceni Zenekedvelők Köre, mint már jelentettük, február hó 22-én, szerdán este 8 órákor a Bika-szálló disztermében tartja az 1910—11-iki évadban negyedik hangversenyét Ysaye Eugéne hegedűművész (Brüsszel) és Pugno Raoul zongoraművész (Páris) közreműködésével, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. A koncert műsora a következő:

1. Brahms: Szonáta A-dur hegedű és zongorára.

2. a) Wagner-Wilhelmy: Parsifal parafázis. b) Schumann: Esti dal. c) St.-Saens Rondo capriccioso. (Hegedű solo.)

3. a) Chopin: I-ső Polonaise G-moll. b) Schumann: Au soir. c) Weber: Rondo brillant. (Zongora-solo.)

4. Beethoven: Szonáta C-moll hegedű és zongorára.

A hangverseny kezdete pontban nyolc órákor.

Tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók. Földszinti ülőhely 6 és 5 korona. Páholy 24 korona. Állóhely 2 korona 50 fillér.

Komlóssy Emma bucsuja. Holnap, vasárnap délután lép fel utoljára Komlóssi Emma, a kiváló szubrett a Varázskeringő Franciájában. Ezt az előadást mérsékelt helyárrakkal tartják meg.

Szókimondó asszonyság. Sardou világhírű színműve, melyet nálunk már több év óta nem adtak, e hét végén kerül színre új betanulással, a cimszerében T. Csige Bös-kével, akinek ez a szerepe egyik legkiválóbb alakítása. Napoleont Kemény Lajos ját-sza. Ez a repriz, mely az egész szintársulatot foglalkoztatja, — 53 szereplő játszik benne — szombaton kerül színre.

Szilassi Etelka fellépte. Szilassi Etelka aki hosszabb ideig beteg volt, már annyira jobban van, hogy ezen a héten megkezd-

heti színpadi működését. A szubrett-prima-donna csütörtökön lép fel a Cigányszerelemben Körösházi Ilona szerepében.

Hanako japán társulata Debreczenben. A színházi közönségnek érdekes előadásban lesz része még e hónap végén. Hanako japán drámai társulatát Zilahy igazgató két estére szerződtette. Mind a két előadást bérletben artják.

Héderváry az akta-afférről.

Tóth János indítványa a Házban.

A koalíciós bank tárgyalások titkos aktái ma megint foglalkoztatták a képviselőházat. Tóth János, a minden idők legtudósabb állam-titkára vitte a Ház elé az ügyet, miután semmikép sem volt eltántorítható a kitűnő férfiú attól, hogy megvédelmezze a Kossuth-pártnak a becsületét. Hogy ez az igyekezete nem ért célt, az nem rajta mulott.

A párt-becsület mosdatása a Házban.

Miután a Ház általánosságban megsza-vazta a bankjavaslatot, Tóth János megokolta azt az indítványát, hogy a pénzügyminiszter terjessze a képviselőház elé a bank-aktákat. A miniszter — ugymond — egy becsületes pártot és annak hazafias vezérét, Kossuth Ferencet megvédte. A parlamentárizmus meg követeli, hogy ez a politikai ügy a nemzet szí-ne előtt intéztesse el.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszter elnök kijelenti, hogy a kérdés el van intézve, még pedig kétszeresen is: a parlamentben az-al, hogy a pénzügyminiszternek Désy Zoltán interpellációjára adott válaszáat a Ház tudomásul vette, a parlamenten kívül pedig az-al, hogy egy pártatlan bizottság megállapította, hogy a pénzügyminiszter jogosítva volt elmondani azt, amit mondott. Ennélfogva az indítvány fölösleges.

Tóth János kifogásolja, hogy a pénzügy-miniszternek nem nyilatkozik.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök azt feleli, hogy a pénzügyminiszternek nem köte-lessége felszólalni, mert ő a bizalmi férfiakra bízta és ezek el is intézték az ügyet.

Az elenzék névszerinti szavazást kért az indítvány fölött, melyet a Ház 137 szavazattal 66 ellenében elvetett.

Hieronymi „igen“-je körül.

A szavazás közben nagy derűtséget kel-tő jelenet játszódott le. Hieronymi Károly, a mint a folyosóra készült, az újságírók mellett haladt el.

— No, ha már ide tévedtem, — mondta — nem viszem el az álmukat, leülök.

Az újságírók megélték a minisztert, aki az ünneplés közben nem figyelt a szava-zás menetére s amikor a jegyző a nevé olvas-ta, harsányan lekiáltotta:

— Igen!

A baloldal éljenzte és tapsolta Hierony-mit, akinek ugyanis „nem“-me, vagyis Tóth János indítványa elen kellett volna szavaznia.

— Tyűh! — kiáltott fel a miniszter, — de most már futok innen, mert még nagyobb bajom is lesz, ha itt maradok az újságírók kö-zött.

A Kossuth-párt tovább duzzog.

Gál Sándor és Baross János, akik Désy Zoltán bizalmi férfiai voltak a zsűriben, nem szavaztak. A Kossuth-párt nincs meglegedve az akta-ügy elintézésével. A párt egyrésze folytatni kívánja Lukács ellen az akciót s ér-tekezletet fog tartani a további tennivalóknak a megvitatása végett. A munkapártra viszont nagy megnyugvással fogadták a Ház határo-zatát és melegen üdvözölték Khuen-Hédervá-ry gróf miniszterelnököt magatartásáért.

MULATSÁG.

A függetlenségi párt bálja. A Bika szálló nagytermében rendkívül jól sikerült bált rendezett a debreczeni függetlenségi párt, mely-

nek egész vezetősége megjelent a mulatságon. A nagy számmal jelen volt szép asszonyok bájos leánykák és elegáns ifjak igazi magya-ros jó kedvvel táncoltak, mulattak egészen ki-virradtig.

A debreceni bérkocsi ipartársulat Ros-tás István rendőrkapitány védnöksége alatt február hó 23-án csütörtökön az Arany Bika szálló disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személy-jegy 2 korona, család-jegy 3 személyre 5 korona. A mulat-ság este 8 órákor kezdődik.

Csudarabbi Debreczenben.

Látogatás a tudós férfiunál.

Igen érdekes vendég lakik pár nap óta a Piac-utcai „Debrecen“-szállodában. Plakátokon hirdetik a talmudolvasó csudarabbi érkezését a következő szövegezéssel: **Chochmas hajad wei chochmas haparcefi.**

A világhírű

csudarabbi

TALMUD OLVASÓ

csak néhány napig látható!

a világ legkisebb embere, akl

KÉZBŐL S ARCKIFEJEZÉSŐL

kabalisztikus könyvekből

képes vagyok bárkinek a gon-dolatait megfejteni, azonkívül minden embernek nevét, élet-korát megmondani, továbbá vé-leményt mondok szerelmi és családi viszonyokban, ugyszin-tén bel- és külföldi utazásokra nézve, valamint kereskedelmi és gazdasági ügyekben. =

DEBRECZEN SZÁLLODA, EMELET 9. SZ.

Az érdekes emberkét pénteken 8 óra-kor a szállodában kerestük fel.

Már az ágyban fektűdt az öreg, aki oly kicsi, hogy a szakállán és tömzsi kis fején kívül alig látszik még valami testrészt a takaró alatt. Megmondtam, mi járatan va-gyok s hogy irni akarok a csudás tudományról, amely a jövőt képes megfejteni. A tudós öreg nem szólt egy szót sem. Ellenben a szobában volt két kísérlője, jól megtermett harminc év körűli vuklis legények.

— Szombaton csak imádkozni szokott a jámbor jós — ezzel a felvilágosítással szolgáltak — ilyenkor nem mond jövendőt.

Kijelentettem, hogy én ugy sem fizetek a jóslásért, hát nekem beszélhet. Szinte sértődötten felelték, hogy a tudósnak nem a pénz a fontos, mert ő misziót teljesít az ál-tal, hogy mint igazi életbölc nemcsak a jö-vőt mondja meg, hanem egyuttal rendkívül hasznos tanácsokat is ad a hozzáfördülők-nak további életfolyásukra nézve.

Megnyugodtan távoztam és ma este uj-ból tisztelegtem a különös emberkénél. Már elműlt a szombat, de azért egy magas szé-ken ülve két gyertya közt valami rettentően vaskos könyvből érthetetlen imákat mormolt bele a sejtelmes félhomályba. Gyanakodva fogadtak, éppen hogy csak igazolványt nem kértek tőlem. Azt kérdezték az impresszá-riói, hogy mit kell ezért fizetni, ha én irok. Csak akkor kezdtek felmelegedni, amikor teljes díjtalanságot biztosítottam számukra.

És ekkor kivonult a két legény. Egye-dűl maradtunk az öreggel, aki tovább mor-mogott, aztán egy csomó könyvet nyitattott fel velem. Roppant kómikus volt a dolog, mert ez a bevezetés emlékeztetett a papagá-lyokkal való jóslásra, amit a vásári nénikék szoktak eszközölni ily módon:

— Laurácska, huzzál hamar egy cédu-lát egy gyönyörű szép, tekintetes urinak, így, most harapjál bele a csőröddel és most tessék kérem, itt van drágalátos megírva a

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít FEUERSTEIN

Piac-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piac utca 63.

jövendője ezen a cédulán. Köszönöm szépen a kegyes adományt.

Aztán a tenyerekre volt kíváncsi. Azt is megmutattam neki. Akkor felütött egy újabb kötetet, amelyben különféle kézírások voltak. Avval összehasonlítást eszközölt és elkezdett beszélni okosan, értelmesen, mint ahogy ez egy igazi tudóshoz illik. Beszélt a szokásairól, a jellembeli tulajdonságairól, a multamról és a jövőmről. Meglepően szép és igaz dolgokat. Az igaz, hogy lehetőleg hizelegni akart, de azt mindenki készpénznek szokta venni és nem hiszem, hogy volna ember, aki rossz néven venné, ha róla jó és kellemes dolgokat mondanak.

Megszívlelendő tanácsokkal is szolgált a jövőmre vonatkozólag, például ilyenekkel:

— Ne bizzék az emberekben és főképp a barátaiban. Ne hallgasson senkire, hanem haladjon csak a maga esze és gondolatai szerint, akkor nagy jövő vár önre. Hosszu életet jóslak önnek és neve mindenkor tiszteletben fog állani. Szerelem tekintetében pedig megököndölhetem, hogy egy felesége lesz mindvégig és nagyon boldog házasetet fog élni, de nem lesz sok gyereke. Amen.

No, ennyi baj legyen, gondoltam és már menni akartam, amikor arra kért a rabbi ur, hogy nézzem őt meg „életnagyságban“. Leszállt a székről és le, föl sétált a szobában.

Csodálattal néztem az alig ötven centiméter emberkét, akinek ennek ellenére hat élő gyermeke van Mármarosban.

Fényes Samu Debreczenben.

Előadás a monizmusról a Szabad Iskolában.

A Szabad Iskolának ma gyönyörű estéje volt: Fényes Samu, a kiváló író és szociológus tartott előadást a monizmusról, melyet oly óriási közönség hallgatott végig a társadalom minden rétegéből, aminő még talán soha sem volt a Szabad Iskolában. Ha valamikor igazság a zsufoolt terem kifejezés, úgy ez az most. Legalább 360—380 ember szorongott az Ipartestület dísztermében, újból tanúságot tevén arról, hogy mily szükség van a Szabad iskola házána a felépítésére.

Az előadót Kovács Gábor jogtanár, a Szabad Iskola titkára köszöntötte a vezetőség nevében meleg szavakkal s felkérte előadása megtartására.

Fényes Samu a két egymással szemben álló világszemlélet ismertetésével kezdte az előadását. Jellemzi az u. n. dualisztikus felfogást, amely a tapasztalat mellett a kinyilatkoztatást is felveszi ismereteinek forrásul. Tehát kicsinyli a tapasztalás adta ismeretek értékét és emellett dogmatizmust is hirdeti, mert dogma minden oly igazság, amelynek örök megcáfolhatatlanságát hirdeti valaki. Ezzel szemben az új világszemlélet minden ismeret forrását a tapasztalásban találja; tagadja a dogmák, a megingathatatlan igazságok lételetét. De mivel beismeri, hogy a tapasztalás nem feltétlen bizonyos és tévedésmentes, tagadja, hogy örök igazságok volnának. Az egyelvűség rendszere ez, a monizmus, amely a kritikát gyakorolja.

Behatóbban foglalkozott a dualisztikus filozófia uralma alatt felvetődött azon kérdésekkel, amelyeket a tapasztalás nem bír megoldani. Az élőknek az élettelenből származása, az embernek a többi élő lényektől való elválasztódása, valamint az embernek vegetatív és szellemi sajátosságai közti különbség kérdései ezek. Így állított fel aztán a filozófia a problémák megoldása céljából két elvet: egy materialisztikus, amely az élettelen tárgyakra és az ember külső életére és egy lelki elvet, amely az ember lelki életére vonatkozik. Ez utóbbi élet törvényeit vitte vissza eredetében a kinyilatkoztatásra s eltiltotta azok kritika alá vételét s ezzel együtt a kinyilatkozásból sarjadó összes erkölcsi és gazdasági törvények bírálatát is. E filozófiából vezetődik le a földi életet csak

a fényes jövendő tulvilág nyomoruságos előpitvarának valló világszemlélet.

E felfogás megdöntése nem volt lehetséges a 19. század elejéig, amíg a tudomány nem rendelkezett azokkal a tapasztalatokkal amelyek a tapasztalás hármias hézagára választ adtak volna. Ma már nincs a világnak semmi hézaga s ha ezekre nem is tudunk adni közvetlen feleletet, a tapasztalati igazságok alapján következtetések nyomán tudunk elméletet felállítani azokra.

Ma tudjuk, hogy az élő és élettelen közt nem oly áthidalhatatlan a különbség s hogy e kettő nem teremtési aktus eredménye. Az élő csak az élettelen továbbfejlődése. A fejlődés törvényeit felfedezték; s az egységes erő megnyilvánulásának eredménye élő és élettelen egyaránt. Az élet csak különös vegyi folyamat. Ezzel bekapcsolta a tudomány az embert a világ nagy géprendszerébe, amelyen kívül állónak vallotta eddig őt a filozófia. A második nagy kérdés hézagát a Lamarck-féle descendencia elmélete töltötte ki, amelynek hasznát, igaz, hogy csak ötven év multán, Darwin kutatásaival vette az emberiség. De ez a teoria megfelelt arra, hogy az élő világ fejlődés eredménye, az élő világ egy szénvegyületből keletkezik, amelynek legegyszerűbb alakja a sejt. A plazmakészítő növényvilág s az állatvilág, mint elődsi sejtek halmazata, mely a növény kész plazmáját zsákmányolja el, mutatják a fejlődés utját egyfelől, de másfelől a mindinkább komplikáltabb szervezetekké alakulás. Az élő világ egész családfáját ismerjük már: a növényi sejtől az elődsi sejten keresztül egészen az emberig. Minden ember — mint minden élő lény — egyetlen sejtől keletkezik, de a maga egyéni kifejlődésében mind keresztül futja e fejlődési latorját, amelyet az emberiség évmilliókon tartó fejlődési pályafutása nagyban mutat.

Ennek az igazságnak feltalálása vitt el a harmadik hézag kitöltésére is. Az emberi öntudat nem a speciális teremtés eredménye hanem a vegyületes folyamaté. Az érzések csak rejtelmesebbek, mint a többi lényekéi. A tudomány megállapította azt is, hogy az érző képesség kezdetleges formái megvannak az élettelen testeknél is. Az érzés áthatja az egész világot: élőket és életteleneket egyaránt.

Főves példákkal való illusztrálás után azt a konzekvenciát vonja le e tettelekből az előadó, hogy ezek után lehetetlen az, hogy bármiféle önkényes törvényhozó nevében lehessen diktálni törvényeket a világnak. — Darwin megfelelt arra, hogy mi idézi elő a fokozatos változást, a fejlődést? Ez a létérti harc, amely a gyengébbet kiselejtezi és a kiváló tulajdonságokat át is örökíti. De a társas lény hangsúlyozása arra is rávilágított, hogy a gyötrelem és nyomor az emberi társadalmakban csakis a társas szervezethez folyik. Ez kényszerítette arra tudományt, hogy a társas élet jelenségeivel foglalkozzék ugyanazon lámpa világánál, amely a fiziológia terén létezett zúgokat már bevilágította fényével. Így derült ki nagyrészt azon tettelek hazugsága is, amelyek eddig uralkodók voltak, csak azért, hogy embereknek emberek általi kizsákmányolása lehetséges legyen. Mindenféle nyomor forrása vagy az, hogy az embernek nincs elég ereje a természetől zsákmányt csikarni ki, vagy pedig, hogy van ugyan erre képessége az embernek, de nem bírja megtartani a maga javára a természetől elvett javakat.

A jövő fejlődés, a társadalmi vagyongozsálás igazságosabb volta kialakulásának utját vázolta ezután igazán poétikus hangon, meleg érzésekkel, amelyek élénk visszhangra találtak a hallgatóság lelkében, amely szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta az illusztris előadót.

IRODALOM.

Vándor Iván (Várady Ilonka) előfizetési felhívást bocsájt ki az irodalomszerető olvasók számára. A nagytehetségű fiatal ironő

„Ács Éva“ címen regényt írt, mely a munka német fordításával egyidőben — tavasszal — hagyja el a nyomdát. A könyv modern formában, izléses kiállításban jelenik meg. Lapunk kedves dolgozótársának tartalmas, kiváló munkájára szívesen hívjuk fel az olvasók figyelmét és támogatását. A könyv ára 4 korona lesz, mely összeg március hó 15-ig a szerző debreceni címére (Péterfia-u. 48.) küldendő.

HIREK.

— A Debreczeni Független Ujságot máától kezdve az eddigi számoktól eltérő módon, felvágott formában adjuk az olvasó közönség kezébe, úgy hogy nem kell a lap felső részét szét vágni, amikor kézbe veszik. Ez a lapunk olvasó közönségének kényelmére szolgáló újítást az teszi lehetővé, hogy áldozatkész kiadónk költséget nm kimélve direkt ebből a célból egy új gépet szerzett be.

— Szerkesztők kitiintetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a sajtóirodalom terén szerzett érdemeik elismeréséül Bródy Lajos dr. és Radó Sámuel dr. főszerkesztőknek a magyar királyi udvari tanácsosi címet, továbbá Schiller Zsigmond dr. felelős szerkesztőnek a III. osztályu vaskoronarendet, végül Szokolay Kornél ironak a Ferenc József-rend tiszt kerestjét adományozta.

— A fősorozásokat elhalasztották. A honvédelmi miniszter tegnap leiratot intézett Hajdumegye alispáni hivatalához, amelyben az ideai megyei fősorozások terminusait közli. A rendelet szerint: „miután nem valószínű, hogy a folyó 1911. évre kiállítandó ujonckorról szóló törvényjavaslatot oly időben szavazzák meg, hogy az ideai fősorozás már március 1-én megkezdhető legyen, felhivom a vármegye törvényhatóságát, hogy újabb ujonc, utazási és működési tervezetet állapítson meg, még pedig akként, hogy az ideai fősorozásokat az április 1-től május 31-ig terjedő időtartam alatt foganatosíthassák.“ A megye területén tehát április hó 1-én kezdődnek a fősorozások.

— A Jogász- és Tisztviselő-kör közgyűlése. A Jogász- és Tisztviselőkör március 5-én vasárnap délelőtt 11 órakor a kör helyiségében tartia évi rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

— Pótállatvásár Debreczenben. Rostás István rendőrfőkapitány közhírré teszi, hogy a téli vásár alkalmával a szá- és körömfájás miatt elmaradt állatvásár helyett a földművelésügyi miniszter engedélye folytán február 25.—28. napjain pótállatvásárt rendeznek. 25. s 26-án lesz a sertések, 27. és 28-án pedig a lovak és marhák felhajtása.

— Az utolsó vig-est. Holnapután, hétfőn délután 5 órakor tartatik meg az utolsó vig-est a Bika-szálloda dísztermében a következő rendkívül érdekes műsorral:

1. Szerenade, Mozarttól. Füredi József zeneitanár vezetése alatt játszik a Zenede következő növendékei: Fürst Mátyás, Geiger Pál, Fráter Iván, Neubauer Jolán, Nagy Ilonko, Than Margit, Szentessy Mária, Sajó László, Haranghi Erzsike, Weszeczky Oszkár, Révész Ágnes, Rubinstein Erna, Kiss József, Balogh József, Magyar József, Magyar Béla, Magyar Kálmán, Luczi Nándor, Pálfi Erzsike, Füredi Leona, Füredi Irén, Füredi László, Rajezi Emma, Kovács Jolán, Molnár Ernő, Sziklay Ernő, Szántó Magda, Fábian Erzsike.

2. „Rip-Ripból“ a Levél-ária. b) Tudom nem ir. c) Két apró szoba. Énekli Pávay Boriska urleány.

3. Nem házasodom meg. Vig magánjelenet.

Ebesszéi Artézi Forrásvíz tisztán és szésavval telítve megrendelhető BARNÁ-U. 1. sz. Telefon 216. szám.

4. Csengettyü-dal Sztojanovits Jenőtől. b) Lepke-román Sztojanovits Jenőtől. c) Csárdás a „Böregér“ operettéből. Irta Strausz János. Énekli Szőnyi Ilona urhölgy zenedei tanárnő. Zongorán kíséri Poósch Margit urleány.

5. Vidám strófák. Szavalja Barabás Elza urleány.

6. a) Tréfás dalok. b) operett-áriák. — Énekli Batizfalvy Elza urnő, a miskolci színház szubrett-primadonnája.

7. Mary kontra Mary. Vig magánjelenet Millaud Edvártól. Előadja Pávay Boriska urleány.

8. Faust-ábránd. Mard D.-től. Hegedűn előadja Szánthó Magda urleány.

9. Dal táncokkal. Előadja Batizfalvy Elza urhölgy.

10. Templom-ária. Stradella S.-től. Hegedűn előadják a zenede növendékei. Zongorán kíséri Kurián Margit urleány, harmoniumon Piribauer Ferenc ur. Ezen utolsó vigestre jegyek kaphatók az Antalfy-féle könyvkereskedésben a szokott áron. Ülőhely ára 2 korona, 1 korona vagy 60 fillér. Állóhely 40 fillér. A jótékony célt szolgáló ezen rendkívül érdekes, művészi vig-estét melegen ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

— **Koszoru megváltás.** Hauer Bertalan halála alkalmából koszorumegváltás címen Kis Adolf és Weisz József, a Royal-szálloda és kávéház főpincérei öt-öt koronát küldtek szerkesztőségünkbe azzal a kérelemmel, hogy az összeget jótékony egyleteknek juttassuk. A megbízás teljesítéseként öt-öt koronát küldtünk ma az Izraelita Nőegyletnek és a Polgári Asztaltársasághoz.

— **Szabad Iskola.** Holnapután, hétfőn Pap Károly dr. akadémiai ny. r. tanár tart előadást a Szabad Iskolában „A honfoglaló magyarok műveltsége“ címen. Az előadó vetített képek kíséretében beszél az őshaza földjéről. Faji és nyelvi rokonságunkról; őseink hadi és átalmszervezetéről, majd a külső megjelenéséről, ruházataról és fegyverzetéről. Ezután hívjuk fel az érdeklődő közönség figyelmét a kiváló előadásra, mely este 6 órakor az Ipartestület dísztermében kezdődik s teljesen ingyenes.

— **Püspökladány lakossága.** Lassanként egész Hajdumegye minden községének népszámlálási anyagát feldolgozzák és így tiszta képet alkotnak majd a vármegye népességi viszonyairól. Az alispán elé ma terjesztették Püspökladány és Vértes községek népszámlálásának adatait. Eszerint Püspökladányban a tíz év előtti 10888 számot kitevő lélekkel szemben a mostani eredmény 12712 ember ottlakását mutatja, az örvendetszaporulat tehát 2176 ember, vagyis éppen 20 százalék.

— **Megszökött cigányleány.** Hajduböszörményből jelentik, hogy Balog Rózi gyönyörű szép cigányleány megszökött egy ot-tani pintérlégénnyel, Lemák Sándorral. A leány anyja kétségbeesve gyermeke szökésén a rendőrséghez fordult, hogy kutassák fel.

— **Négyezer holttest a máglyán.** Pétervárról táviratozzák: Charbinból jelentik, hogy a folyók vize tele van baktériumokkal. Fud-sadjánban négyezer holttestet égettek el, kétezer holttest pedig máglyára van rakva. — Huangcsengben háromezeröttszáz pusztultak el pestisben. Mandzsourszámban a halottak száma tulmegy az ötvenezren.

— **San-Francisco,** február 18. Az Unio összes államaiban óriási a rémület. Amerika földjére is behurcolták már a fekete halált. — Tegnap a kínai negyedben ketten beleestek a rettenetes betegségbe és az éjjel meg is haltak. A hatóság katonaságot kért, amely az utcát, ahol a megbetegedések történtek, teljesen lezáratta és egy heti vesztgár alá vette. Több amerikai cég elbocsájtotta összes kínai alkalmazottait és további tömeges kizárások is következnek.

— **Hirdetmény.** Az Üzletszabályzat 81. §-a értelmében a felek által ki nem váltott kézbesíthetetlen árúk a f. hó 21-én megtartandó nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

— **Gumi harisnya** valóságos áldás a (fájó-) görccseres lábakra. Minden nagyság és kivitelben kapható Schön Sándor keztyű, kötszer- és orvosi műszertárában Debrecen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.)

— **A Bátor-család fölségélyezése.** A jószívű emberbarátok egész serege ajánlotta föl anyagi támogatását özv. Bátor Gáborné fölségélyezésére, aki betegnek fekszik Homok-utca 74. számú lakásán s nem tud kenyeret keresni éhező tíz gyermeke számára. A mai adományok sorát Magoss György dr. városi tisztii főügyész nyitotta meg, aki 20 koronát küldött be hozzánk a következő levél kíséretében:

Tekintetes Szerkesztőség!

Pár nappal ezelőtt olvastam becses lapjában, hogy egy özvegy édes anya nagy számu gyermekeivel inségben van, nagy nyomorral küzd.

Ide csatoltan küldök 20koronát azzal a kéréssel, hogy azt ahoz a szegény asszonyhoz eljuttatni sziveskedjék.

Boldogult jó s igaz barátom: Hauer Bertalan emlékének szentelendő koszorura szántam ezt. De ismerve az ő nemes szívét, tudva, hogy mennyire boldogította őt életében az, ha a szegényen segíthetett: legmél- többan ugy vélem leróni emlékezete iránt a baráti kegyelet adóját, ha az erre szánt összeggel az éhség és hideg által kifacsart egy könnyecseppet szárítok fel.

Fogadja a Tekintetes Szerkesztőség öszinte tiszteletem nyilvánítását, amelylyel maradtam

kész hive:

Dr. Magoss György.

Ma a következő adományok érkeztek be szerkesztőségünkhöz: Magoss György dr. 20 korona., N. N. 2 korona, Simon Mihály 2 korona, Hegedüs Károlyné 1 korona 50 fillér, Juhász Julianna 60 fillér, Varga Ferenc 1 korona, Boros Mihály máv. kapus gyűjtése 10 korona 68 fillér.

A következő sorokat kaptuk: Egy magát megnevezni nem akaró kir. törvényszéki bíró tíz koronát adott át özv. Bátor Gáborné részére, amit ezennel hálás köszönettel nyugtatok azzal, hogy ezen összeggel nevezett lakbérhátraléka egyenlített ki. Debrecen, 1911 február 19. *Koncz Ákos* tb. tanácsnok, főlevéltáros.

— **A „Magyar-Király“** kávéház mozgó-kony kávéházának, Erős Jakabnak sikerült két este a országíri zsidó zene- és énekkart megnyernie. Ez a kitűnő társulat vasárnap és hétfőn este fogja a Magyar-Királyban a közönséget talpraesett zene- és ének előadásával gyönyörködtetni. Ajánljuk a szórakozni vágyók figyelmébe.

— **Aki hashajtók** használatára van utalva, gyakran nemcsak sikertelenül próbálja a sok lármával dicsért különböző hashajtókészítményeket, hanem sokszor újabb bajokat is szerez általuk. Ezért különösen fontos a hashajtószerek gondos és óvatos kiválasztása. A székesfővárosi Szent Rókus-kórház főorvosai már egy emberöltővel ezelőtt megállapították, hogy a természetes **Ferencz József-keserűvíz** rendkívül kedvező vegyalkatrészeinél fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi keserű-gyógyvizsekhez képest kisebb mennyiség bevétele után még rövidebb idő alatt hoz kedvező

eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatá- sos hashajtót, a Ferencz József-vízet kiválóan ajánlják. Az olyan helyeken, ahol az ásványvízkereskedésekben valódi Ferencz József-keserűvíz nincs raktáron, legjobb a rendelést egyenesen a Ferencz József-források szétküldési-igazgatóságához Budapestre intézni.

— **Huszárbravur.** A nagyváradi Baich Péter báró nevéhez nem egy legendás huszárbravur emléke fűződik. A délceg, fiatal huszártiszt egyike a hadsereg legkiválóbb urlovasainak, aki nevezetes versenyeken ragyogó diadalokat aratott. Egyik legpompásabb és kétségkívül legkedvesebb lovasbravurja azonban nem a turfon játszódtott le, hanem azon a kis akadályversenyen, amit tegnap a maga mulatságára rendezett, Baich báró fárasztó gyakorlatról érkezett a századával. A huszárok fázlódva ligettek a Rákóczi-uton, a lovak fehér párát fújtak a hidegben. Mikor a szakasz a Bémer-térre ért, a báró leugrott a lováról s benyitott a Royal kávéházba. A kávéház mint rendesen zsufolva volt. Seholy hely, ahol egy csésze forró théat ki lehetne hörpinteni. A hadnagy kedvetlenül fordult vissza s felpattant a paripájára, melynek kantárát a legénye tartotta. Mikor a nyeregben ült, fordított egyet a táltos fején. A terrazon át a kávéház kapujához lovagolt, aztán ficánkoló paripája hátán felléptetett a lépcsőkön az emeletre. Bekopogtatott az irodába, a Royal tulajdonosai, Palotai Ármánd és Schwartz Béla dolgoztak ott. A kopoktatásra kinyílt az ajtó s az irodába nagyot nyerítve farolt be lovasával a paripa. A hadnagy mosolyogva szalutált:

— Bocsássanak meg az urak. A vizit kissé szokatlan. De lent a kávéházban nincs hely. Sziveskedjenek egy csésze théat hozatni.

Csöngettek. Jött a pincér. Hozta a párolgó théat. A báró fizetett, köszönt s lelova- golt a lépcsőkön. És most már vigan, galoppban vágatott százada után a kaszár- nyába.

— **A Debreceni Iparos kör** által e hó 5-én a Bika szálloda dísztermében tartott táncmulatság alkalmából a következő felülfizetések folytak be: Vadon Sándor, Tóth István építész, Horváth János, Losonczy János, Dors Hugó, 20—20 koronát. Groo Ferencz prépost, Serli Ede, Tóth Gyula kereskedő, Dávidházy Kálmán, Harsányi István, Aczél Géza, Vámos Károly, Bisotka István, Tóth István, Riesz Henrik, Urbánovits Mihály, Bi- czó Gyula, Máthég János 10—10 koronát. Dr. Révi Nándor, Szél Géza 8—8 koronát. Erdődi Lajos 7 koronát. Vojta Géza, Kocsis Imre 6—6 koronát. Dr. Körössy Kálmán, Tüdös János, Csanak József, Domahidy Elemér, Mihálovits Jenő, Nagy Árpád, Hoffmann Sándor, ifj. Neubauer János, Smider Mihály, Németh Ti- tusz, Steinberger Salamon, Zimmermann Gyula, Juhász István, Dézsi Lajos, Szabados Vilmos 5—5 koronát. Stark Ignác, Trnka Gotlieb, Bo- dog Gyula, Csáthy Ferenc, Papp Donát 4—4 koronát. Bánoczi Alajosné, dr. Tóth Aurél, Strompf Miklós, dr. Tóth Emil, Szabó József, Sippos Bálint, Fridery Gusztáv, Lázár István, Susinczy János, Bárdos Géza, Szlankay F. Béla, Mencze Henrik, Csúrka István, Simko- vits Sándor 3—3 koronát. Jobbágy Imre, Ten- nesz József, Szöllősy Dániel, Tolnai Dániel, Bonnyhai Györgyné, Bozóky János, Di- hen János, Kemecsei Ferenc, Pető Lajosné, Só- vágó József, Seibner Gyula, Zelinger Ede, N. N., Szerényi József, Zöld József, Borsos József, Károlyi Sándor, Bartha Mihály, 2—2 koronát. Bosznay J. és társa, Bélyeky Lajos 5—5 koronát. Varga Károly, Rátkay Imre,

SALVATOR kiváló bér- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatáau. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Székesfővárosi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó“ szappana.

Csonka Pál, Oláh István, Pányoky Lajos, Pető Ferenc, Fuchs H. Imre, Torma Lajos, Besse-
nyei Gyula, Szabó Béla, Kleinfeller Károly 1—
1 koronát. Összesen: 459 korona. Ezen felül-
fizetéseket, hálás köszönettel nyugtázza a
rendezőség.

— **Az Anna-kristályviz.** A debreceni
vendéglősök, mészárosok és hentesek mű-
leggyár részvénytársaságának közgyűlése
elhatározta, hogy az Erzsébet-ut 29. sz. a.
telepén furt, 20 fokos meleg, hévvizet adó
kutjának vizét, melynek kitűnő minőségét és
egészséges voltát a megejtett vegyvizsgálat
is igazolta, a buzásfürdő forrásának szén-
savával telítetten „Anna-kristályviz” elne-
vezés alatt forgalomba hozza. A részvény-
társaság 100.000 palackot rendelt a salgótar-
jáni üvegyárban a legújabb szabadalma-
zott légmentesen záró készülékkel, amelyek
már a jövő héten megérkeznek Debrecenbe.
A csinos, izléses vignettás palackok tiszta,
üditő vize hamarosan kedvelt asztali vize
lesz a debreceni közönségnek. A félliteres
palackokban, literes palackokban házhoz
szállítja az „Anna-kristályvizet” a részvény-
társaság, mely nemcsak a kitűnő természe-
tes szénsavas vizével, hanem figyelmes ki-
szolgálásával is azon fog igyekezni, hogy a
fogyasztó közönséget minden irányban ki-
elégítse. A műleggyár részvénytársaság
együttal a szódaviz gyártását is bevezette
és tisztán kezelt szódavizét, mint az Anna-
kristályvizet a jövő hóban hozza forgal-
omba.

Adomány a raboknak. Hollaender József
urnak a „Debrecen városi és Hajdúvármegyei
Rabsegélyező egyesület” részére be-
küldött 15 korona adományáért e helyen
mond köszönetet Nagy Kálmán egyesületi
titkár.

— **A Debreceni Kölcsönös Segélyző-
Egylet** ma (vasárnap) délelőtt 10 órakor
tartja rendes közgyűlését a Kereskedő Tár-
sulat dísztermében. Az üzletrész haszon-
eredmény kifizetése **hétfőtől február 20-tól**, a
lejárt hat éves könyvek kifizetése csütörtök
febr. 23-tól a délelőtti órákban kezdődnek.

— **Nyilvános köszönet.** A Debreceni Hit-
elbank 60 és Schön Sándor ur 5 koronát vol-
tak szivesek hozzám juttatni. Balázs Bertalan
dr. ügyvéd ur 20, Hüttér Károly dr. orvos
ur 15 és Szántó Samu dr., valamint B. dr. ur
pedig 10—10 koronát adományoztak páholy-
jegyek átvétele alkalmával a Szabad Iskola
céljaira, amely adományokért itt a nyilván-
osság előtt is hálás köszönetemet fejezem ki
a vezetőség nevében: Kovács Gábor dr., a
Szabad Iskola titkára.

— **Kérjen árajánlatot** Gergely Samu bet-
on- és vasbeton-cső gyáráról Miskolc, Vay-
ut 9. — Állandó raktár ásott és furott kutak-
hoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezet-
tőkhöz betoncsövekből 10 cm. belmérettől
125 cm. belméretig. Vállalkozik víztelenítési,
száraztatói és beton-munkálatok szak-
szerű kivitelére.

— **A Polgári Takarékos és Segély Szövet-
kezet** Piac-utca 73. szám a. 15-ik évtársulata
igen olcsó heti befizetésekkel könnyen tör-
leszhető kölcsönöket folyósít betáblázásra,
értékpapír fedezet és kezesség mellett.

— **Lampiónok** legolcsóbb árban kapha-
tók Thaisz papírnemű áruházában.

— **A világhírű, eredeti Pilseni** állandó
friss csapolású sör kapható a Royal-szálloda
összes helyiségeiben, ugyszintén naponta
változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló
tisztelettel Hauer Bertalan.

Ujdonság!

12 drb. elsőrendű képes lap csak 3 korona

DEMNER JÓZSEF

lényképész

újjonnan megnyitott lényképészeti műterme
levelező-lap osztályában

→ Szent Anna-utca 5. sz. alatt. ←

GLÜCK JÓZSEF

éveg- és lámpa kereskedésbe
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

— **Leltározás** alkalmával kiselejtezett
árúk, u. m. gyermekjátékok, háztartási cik-
kek és dísztárgyak egyenként vagy egy tö-
megben is rendkívül olcsó árban eladó
Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4.

— **Perczel Carola tánciskolájában** e hó
25-én kezdődik a 6 hétig tartó új kurzus a
„Royal”-szálloda dísztermében. Tandíj 20
korona. Beiratkozni lehet Kandia-utca 15.
(keersztépület) naponta délelőtt 10—12, dél-
után 2—4-ig.

Csipke, tüll és szövet függönyök, ágy
és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtör-
lők, paplanok, matracok Kardos Lászlónál
Kossuth-u. 9.

— **Segéd munkás felvétetik Hoffmann és
Kronovitz könyvnyomdájában.**

Saját termésű

Sesta kerti bor

1908. évi termés

hordó számra eladó.

Értekezhetni

Mayer Jenő és Béla cégnél

Piac-u. 31. szám.

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoff-
mann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-
utca 49.**

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Órák és ékszerek

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

órák és ékszerésznél

Piac-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden
tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Eladó

Darahos-utca 7-ik számú ház, mo-
dern lakással, rajta levő nagy világos
pincze raktárhelyiséggel, mely 800
koronát jövedelmez.

Értekezhetni Külsővásártér 2. sz.
alatt.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

Néha emlegeti még a seminariumot, de
nagyon ritkán s ugy látszik, nem igen komo-
lyan kívánczik oda vissza, mert nagyon ha-
mar elfelejti megint.

Igy mulatnak a téli napok tréfa, játék és
munka közt. Persze, hogy a munkára esik a
legnagyobb rész, ámbár nincs már rá oly nagy
szükség. Nyomor már nem fenyegeti a kis
családot. Czibak Antal urtól egy levél érkezett
ötszáz forinttal. Czibak ur meggyőződött,

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől
a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédlő, Kávés, Teás, likőrös, vizes,
boros, sörös készleket a legolcsóbb szolid, szabott ár mellett. — **Kép-
keretezés és üvegezés a legolcsóbban!**

hogy a szentjakabi jószág többet jövedelmez,
mint a vételár kamatja, lelkiismeretbeli kö-
telességének tartja tehát e fölöslegről elhunyt
barátja családját részesíteni, mint a kiket az
a méltányosság törvénye szerint illeti, ezen-
nel küldi tehát az illetményt, ötszáz forintot
biztosítván évenként elhunyt barátja család-
jának.

A levél Czibak Antal ur keze írása; de
Miklós ismeri azt az áldott kezet, mely a fős-
vény apa kezét vezette. Az a kéz, mely lát-
hatatlan, ott lebeg ő előtte is és megmutatja az
utat, merre mennie kell.

Ötszáz forint, hallatlan nagy vagyon a
szegény kis családnak. Amellett a két fiatal
ember folyvást derekasan dolgozik. Az ex-
kispap mindig talál még valami külön munkát
is; rézmetszeteket hord haza kiszínezni egy
képárústól, kotákat másol s könyveket is kap
bekötni.

Miklós irigyen tekint barátjára, ki oly
ügyes, míg ő oly ügyetlen. Szégyenli, hogy a
család eltartásának terhe az ő válláról lassan-
ként más vállakra megy át, komoran össze-
harapja ajkait s szavaiban hű barátja iránt
olykor csipősség, ingerültség nyilatkozik.

A szerény fiatal ember hallgat és szomo-
ruan tekint Miklósról. Azt hiszi, megértette ez
ingerültség okát s várja, hogy még egyéb is
fog következni, valami, a mitől most már foly-
vást remeg s a mi egyszer csakugyan be is
következik. Miklós kimondja, hogy ez az
együttlakás nem tarthat tovább.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

chvaroz E. debreczeni bizományos távirati jelenléte

Budapest, 1911. február 18.

Készaru változatlan.

1911. októberi buza . . . 11.02—03

1911. áprilisi buza . . . 11.69—70

1911. májusi buza

1911. áprilisi rozs 8.18—19

1910. májusi rozs

1910. októberi rozs

1910. októberi zab

1911. áprilisi zab 8.64—65

1911. májusi tengeri 5.76—77

1910. szept. tengeri

1910. apr. tengeri

1910. augusztusi repce

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy férjem elhunytá következté-
ben **Évli József** urat, cégtársamul vévén,
21 év óta fennálló temetkezési vállala-
tunkat **Dankó M. Utóda, öz. Dankó
Béla** és **Tára** bejegyzett cég alatt
fogom ezenl folytatni.

A legfigyelmesebb kiszolgálásról
biztosíthatom a mélyen tisztelt közön-
séget s miután vállalatom újabb beren-
dezései a legkényesebb igényeket is ki-
elégítik, kérem szives bizalmukkal vállala-
tunkat megtisztelni.

Kivánságra a fizetési határidők meg-
állapításánál a legmesszebbmenő méltá-
nyossági feltételeket fogom szem előtt
tartani.

Temetéseket két fogatn h. lottas ko-
calval negyven koronától kezdve vállalunk.
Kiváló tisztelettel
öz. Dankó Béla.

Legszebb órák, ékszerek

legolcsóbban vásárolhatók

GASPARIK ÁDÁM

műorás és ékszerésznél Debreczen, Hunyadi-u. 12.

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.

Placz-u. 32. (volt Szedlák-ház.)

Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönök ad.

Takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett elfogad.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bűnügyi főtárgyalások. A debreceni törvényszéken a jövő héten a következő bűnügyek kerülnek főtárgyalásra: Február 20-án, hétfőn Kiss József ellen hamis eskü büntette, Kiss Imre ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége. Iváncsi János ellen súlyos testi sértés, Murvai István ellen lopás büntette. Február 22-én, szerdán Juhász András ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége, Latinka Lajos ellen hatóság elleni erőszak. Február 24-én, pénteken Kalmár János ellen súlyos testisértés, Lovász Imre ellen magánokirat hamisítás, Klein Sámuel ellen lopás büntette, Murvai Eszter ellen lopás büntette. Február 25-én, szombaton Rác Ferenc ellen lopás büntette, Kovács Sándor s társa ellen lopás büntette, Csuka Zsigmond ellen súlyos testi sértés.

A gazdasszony legjobb támasza

MAGGI-féle
húsleves-kocka.

Báhol legyen szükségünk kész húslevesre, leveseknek betöltel való készítésére, hamis levesek ízének megjavítására, főzelékek feleresztésére, mártások stb.

úgy azt a legkönnyebben és legolcsóbban a MAGGI-kockából állíthatjuk elő.

1 kocka
1/4 liter
finom húsleves
részére. **5 f**

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag „védjeggyel” valódi!

Indiai fogosepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 0 fillér.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden borkenényedést megszüntet, ára 70 fillér.

Fagybalzsam, a legerősebb fagyot és az ezzel járó viszketegséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér.

A fentiek eskakis a

Balásódon utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” czimzett gyógyszer-tárában DEBRECZEN, Csapó-utca 18. sz. alatt kaphatók.

Alapított 1878.

Schmidt S.

zongora, hangszer készítő és raktáros DEBRECZEN, Placz-utca 73. sz.

Ajánlja dusan felszerelt

zongora, hangszer, czimbalom és zenemű-raktárát, valamint saját készítményű

zongoráit és hangszereit

Elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken. Zongorák, pianók és czimbalomok bérbe kaphatók.

Czimbalomok részletfizetésre.

„M-i-t?” - Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Anticotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

Üzlethelyiséget

keres forgalmas helyen

gépgyár.

Ajánlatok ár megjelölésével „Motor” jelige alatt a kiadóhivatalba.

Debreczeni Bőröndgyár

megnyílt Placz-u. 47. sz. alatt!

Megrendelésre készülnek a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő

bőröndök, kazetták, puskatokk

intézetek részére okmánytáskák, kalapdobozok, bokavédők és mindennemű bőrdiszműauk. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tanuló felvétetik.

Miklós Emil

tűzlakkereskedő

Debreczen, József kir. h.-u. 58.

Pontos kimérésben házhoz szállít

elsőrendű száraz tűzifát

waggon, ől és mm.-ként.

Megrendelések telefon száma 733.

Bélapátfalvai

Portland és Román cement

fehér darabos fall mész, száraz tünifa, Bel- és külföldi kőszonok egész kocsi vételnél legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferenc-u. 9. — Telefon 441.

Eladó szőlővesszők.

Gyökerez Európai immunis homok talajra alkalmas vessző a következő fajokból eladó: Erdel, Eszter, Mézesfőh, Glaszrizling, Sárfehér, Szerémizöld, Chascelos, Kadarka, Nagybungundi, Kövidinka, Oportó, Szlankamenka, Furmint és még mintegy száz csomó-fajb 1 ezrenként 12-15 forint.

A vesszők erősek és duggyökerűek, így pótlásra is teljesen megfelelnek. Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve.

Czim: Szűcs Sándor Fla, szőlőtelepe Bihardószeg.

Hirdetmény.

A Kövesdi János-féle alapítványból 75 fiu és 75 leány együtt 150 gyermek fog téli ruhával, cipővel és csizmával ellátni.

Felhívtnak mindazok, kik ezen ruhákhoz szükséges szöveteket, valamint cipőket és csizmákat szállítani óhajtnak, hogy szövet mintáikat az árak megjelölésével együtt, — egy pár minta cipőt és egy pár minta csizmát szintén az ár megjelölésével együtt a Közgyámi hivatalhoz a folyó évi február hó 25. napjára déli 12 órájáig adják be.

Bővebb értesítést ugyancsak a közgyámi hivatal ad Csapó-utca 19. szám alatt I-ső emelet, 1. számú ajtó alatt.

Medgyesy Lajos közgyám.

Fest, mos, tisztít, szőnyeget géppel porol; ágytollat fertőtleníttve tisztít

Hrabéczy-gyár

Széchenyi-u. 42. szám.
Fiókházak: Hatvan-u. 11. és Csapó-u. 28. alatt.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

63 éves gazda, bősziroményi ember, akinek háza, földje van, megköszölni akarna, hozzá illő 40—45 éves, szegény, tisztességes nőt elvenne, kire testálna. Irjanak Hajduböszörménybe Szabó Ferencnek, Bősziroményi rétre 246. házszám alá.

Azt a szép asszonyt vagy leányt, aki vélem hetenként egy délutánt kellemesen eltöltene anyagilag támogatnám. Levél «Szöke» jeligére a kiadóba.

Foss urlembert levelezni óhajt 17—19 éves jó nevelésű szép házi leánnyal. Diszkrét bécsület. «Kedves szórakozás» jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Fiatal életvidám orosz hölgy 120,000 kor. vagyonnal, — 28 éves szabadgondolkodású izraelita hölgy 50,000 kor. készpénzhozományával (később még többet kap), — fiatal özvegy (kis fogadott leánykával) 50,000 kor. vagyonnal, — 19 éves árvaleány 400,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy gyorsan férjhez menni óhajt. **Schlesinger L. Berlin, 18.**

Uri fia fiatal, fess leánykával szeretne megismerkedni. Irjanak «Gazdag gyerek» jeligére a kiadóba.

Betöltendő.

14 éves lányok könnyű munkára csomagoláshoz felvétetnek a kávépörköltébe, Deák Ferencz utca 22.

Gyakornokot keres azonnali belépésre a Központi Bank mint Szövetkezet Debreczenben.

Kovács Gyula műbutorgyáros butorcsarnokába egy kereskedelmi végzettségű jó megjelenésű leány vagy fiatal özvegy 50 korona havi fizetéssel felvétetik. Darabos-utca 17. szám.

Tanoncok, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49.

Simonyi-ut 10. számú háznál gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik.

Telekkönyvvezetői, bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró 32 éves, családos ember irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Keresek egy jó rendes szakácsnőt uri házhoz, ahol jó helye lesz. Czim a kiadóba.

Mindennemű óra és ékszer különlegességek nagyválasztékban

Schiffmann Mór

Hunyadi-u. 14. sz. órák és ékszer üzletében legolcsóbban szerezhetőek be.

Óra javításokat kiváló gondtal eszközölök.

Adás-vétel.

Különféle méretű új ponyvák áron alul azonnal eladó. Czim a kiadóba.

10 éves ültetésű, egy másfél holdas területű legnemesebb fajszőlővel beültetve, szőlő eladó Balog Sándornál Mikepércsen 133. szám alatt.

Egy teljesen új női téli kabát eladó Miklósetca 10. szám alatt.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

A Bocskai-kertben egy nyilas szőlő eladó. Czim a kiadóban.

Eladó egy husvágó asztal, hentesnek vagy mészárosnak ige alkalmas. Cim a kiadóba.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Makkulatur papíros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Biaz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Asztalozoknak való új deszka eladó. Czim a kiadóba.

Jó karban levő majdnem új íróasztalt keresek megvételre. Ajánlat «Vevő» jeligére a kiadóba.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40—50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debreczen, Sas-u. 4.

Lakás.

Két szobás lakás, mellékhelyiségekkel május 1-re kerestetik. Czim a kiadóba.

Csap-utca 3. szám alatt egy tágas bolthelyiség bármely célra azonnal kiadó. Értekezhetni Hatvan-utca 63. a tulajdonosnál.

Egy műhely és szoba kiadó Széchenyi-utca 44. szám alatt.

Egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba előszobával együtt kiadó Széchenyi-utca 14. Értekezhetni a közép épületben.

3 szobás szép lakás mellékhelyiségekkel kiadó Külsővártér 5. sz. Esetleg csak 2 szoba a mellékhelyiségekkel.

Egy feltűnő szép nagy utcai szoba, konyha, élés és faskamara Május 1-től Morgó-utca 9. kiadó.

Különféle.

28 krajcárért fejle férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Intelligens fiatalember teljes ellátást és lakást nyer jobb izr. uri családnál a város központján. Czim a kiadóban.

Ugyes fehérenemű varrónő házakhoz ajánlkozik, esetleg munkát otthonra is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piacz-utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Énekes és nőstény nemes fajú kanári madarak nagy választékban Morgó-u. 9. sz.

Keresek bérbe esetleg megvételre nagy udvari 2—3 lakású raktárral és istállóval bíró házat Hatvan-utczától a vasutig eső részben. Czim a kiadóhivatalban.

Veszek egész levelezéseket levélbélyegeikkel 1870-ig. Ajánlatokat lehetőleg ár megjelöléssel «W. D. 1675.» Annoncen Expedition Rudolf Mosse Wien I. Seilerstätte 2.

Műfogak és fogsorokat készít Magyar fogműterme Szent-Anna-u. 5.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor asztalos
József-kir.-h.-u. 88. Készít minden az asztalos szakmába, vágó munkásokat elsősorban kivételben, mérsékelt árban.

Berson

Gummisarok

a cipőt

elegánsan

megtartja.

HŰTŐTELEPEKET, JÉGGYÁRAKAT

vágóhidak, husipar, sörpar, tejgazdaságok számára vagy bármely egyéb célra a legnagyobb telepektől a háztartási szükségletekig szállít:

L. A. RIEDINGER, AUGSBURG,
gépgyár magyarországi vezérképviselete:

BELLERT IGNÁC és TSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

L. A. R. eredeti augsburgi „DIESEL” rend-
számú motorok vezérképviselete.

Előkelő referenciák!
Gyors szállítás!
Előnyös fizetési feltételek!

101, 115, 120/1911. G.

Árverési hirdetés.

A debreczeni református egyház gazdasági bizottsága

1. az Egyháztér 5. sz. háznál levő 4. sz. boltnak 1911. év május 1-től 3 évre 500 kor. kikiáltási árral;

2. a Kossuth-u. 31. sz. háznál két udvari szobából, konyhából álló lakosztálynak 1911. máj. 1-től 3 évre 560 kor. kikiáltási árral;

3. a Kossuth-u. 31. sz. háznál egy udvari szobából és konyhából álló lakásnak 1911. május 1-től 3 évre 240 kor. kikiáltási árral leendő bérbeadására az árverést elrendelvé, ennek az árverésnek az egyház tanácsstermében megtartására **ez évi február hó 23. napján délután 3 órát** kitűzöm és árverelni szándékozókat erre az árverésre azzal a megjegyzéssel hívom meg, hogy az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők és az árverelők a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Debreczen, 1911. febr. 8-án.

Pénzes Sándor
gazd. bizotts. elnök.

Olosó könnyen visszafizethető kölosönöket

ad a
Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. sz. (Knoll-ház.)

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat hivatalosan
lepecsézett palackokban

Camis és Stock gőzpároló-telepéből, BARCOLA.

Cognac gőzfőző állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.

Utánzaloktól
óvakodjunk.

Legjobb saját készítményű cipőket és csizmákat

jutányos árért lehet beszerezni
Csapó-u. 19. szám alatti cipő üzletben
Mezőnél.

„Gyöngyvirág Crème”

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májleltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré és üdové teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra való
kréme nem zsiroz, míg az éjjelre
való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

!! Még csak rövid ideig !!

Hogy tisztelt vevőimnek bemutassam szolgálatkészégemet, elhatároztam, hogy a **leltá-
rozás befejezése után** megmaradt körülbelül

4000 méter rumburgi vászonmaradékot

veszteséggel adom el. A maradékok hossza 8-14 méter, igen finom minőségűek, ga-
rantírozottan hibátlanok, a legfinomabb menyasszonyi kelengyéhez is alkal-
masak, s áruk

méterenkint 55 fillér.

Legkisebb vétel 40 méter, utánvéttel. Továbbá

400 darab lepedővászon-maradékot

veszteséggel

adok el. A maradékok szélessége 150 cm ga-
rantírozottan elsőrendű egész vászon, a leg-
finomabb menyasszonyi kelengyéhez is alkalmasak, 15 méteres darabokban, elegendő
6-7 lepedőre.

1 darab 15 méter, 15 kor. utánvétellel.

Figyelmeztetés! A szétküldés sorrendben történik s egy vevő 40 méter rumburginál és egy-egy
darab lepedővászonnál többet nem kaphat.

STEIN S. vászonszövőgyára, Nachod, Csehország.

EPITÉSNET :: MALOMÉPÍTÉSNET :: MALOMÉPÍTÉSNET :: MALOM ::

Mayer Gépgyár r.-t.

Szombathely,
Budapest, V.,
Váci-körút 61. sz.

Malomgépei és
teljes malomberendezései a

legtökéletesebbek!

Sikszíták, összes típusú és nagyságu hengorszékek, dara-
tisztítók és koptatók stb. stb.

Szél- és vizimalmok átalakítása motorerőre.

Kérjen árjegyzéket.

Részletes költségvetés ingyen.

EPITÉSNET :: MALOMÉPÍTÉSNET :: MALOMÉPÍTÉSNET :: MALOM ::

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karozagon szerezheto be.

HA ÖN

egy gazdasági
üzembiztos
hiváló munkatejesítményű

motoros csapólészlelet előnyös árban,
kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal
beszerzési óhaját, úgy forduljon megkérésével

SZÜCS ÖDON

Budapest, VI, Nagymező-utca 66.
szám alatti me. gazdasági és ipari gépkereke-
delmi vállalatához, mely cég felszólításra árjegy-
ségeket és költségeit díjmentesen küld meg.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én
a Piac-utca és Uj-utca sarkán épülő
új Wiener-féle palotába

helyezi át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

Elveszett

sok ezernél a kínzó köhögés az or-
vosilag ajánlott, jóízű köhögés csilla-
pító szer által, melynek neve

Thymomel Scillae.

Készítés és főraktár:

Fragner B. gyógyszerháza

cs. és mtr. udv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bérmentve előleges fi-
zetés nélkül K 2.90, 3 üveg előre fizetve K 7.—
3 üveg előre fizetve K 20.—

Vigyázat! a szer nevére, a
készítő nevére és a véd-
jegyre.

Debreczenben Mihálovits J. gyógytárában.

Képviselet

keres egy elsőrendű világ cég, jól bevezetett speciálitás árucikkének
eladására magas jutalék mellett, **állandó foglalkozás.**

Megrendelések beérkezése után **havonkénti leszámolás. Szakértelem
nem szükséges.**

Ajánlatokat német nyelven, megjelölve az eddigi foglalkozást

Annoncen Expedition Rudolf Mosse

Wien, L. W. V. 7461. alá küldendő.

Dühöng

a száj- és körömfájás keresztül-kasul az országban, ezerszámra pusztítja az
amugy is megfogyott állományt és növeli a gazdasági gondjait! A közönség pedig
szívesen és janaszkodik, mert kevés a hús, kevés a tej és ami van, az méreg-
drága. És még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak
idejekorán az istállók fertőtlenítéséről, mert csakis alapos, megbízható fertőt-
lenítéssel lehet a vész további elterjedését megakadályozni.

Az istállók fertőtlenítése a legegyszerűbb dolog a világon és felette
olcsón keresztülvihető.

3 kilo nyers-lysoformot o'djunk fel 100 liter lágy vízben és ezzel az
oldattal mosjuk le az istállók összes felszerelését, tárgyait és alkatrészeit,
ugyanilyen oldattal öblítsük le a tejesedényeket, akár faból, akár bádogból,
készültek azok, suroltassuk le a bődönöket, sajtos deszkákat, állványokat,
asztalokat stb. — Meszeltessük ki az istállókát sürgősen és használjunk a
mésztejhez 3% nyers lysoform-oldatot. Pamacsoltassuk az állatok száját 1%-os
lysoform-oldattal és kezeljessük a körömfájdalmat 2%-os oldattal.

A nyers-lysoform az összes létező fertőtlenítő-szerek között a legmeg-
bizhatóbb, igen kiadós, tehát olcsó; azonkívül nem mérgező s így a legeggy-
szerűbb embernek is bátran kezébe adható. Végül igen fontos, hogy vicszen-
szaga s így használatban sokkal kellemesebb, mint a förtelmes szaga, beteg-
ségre emlékeztető carbol vagy creolin.

Nemcsak a fertőzött, hanem az egészséges istállók is fertőtlenítenek,
mert csakis így óvhatják meg istállójukat a betegségek behurcolásától.

Aki egyszer kísérletet tett a nyers-lysoformmal, az állandóan fogja
használni.

Kérdezze meg az állatorvost!

A nyers-lysoform árai:

2 1/2 kg-os kanna	6.— kor.	10 kg-os kanna	20.— kor.
4 1/2 " "	10 —	25 " "	47.—

ingyen csomagolással, Budapestben sz. litva, utánvétellel.

A lysoform és a nyers-lysoform kapható minden gyógytárban és drog-
riában az egész országban.

Állati czélokra elégséges a nyers-lysoform is, emberi czélokra a drágább,
tisztá lysoform használendő.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.**Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe.**

Alólirott kinyilatkoztatom, hogy nálam Kun István gyógy-
szerész ur sertés óvszere annyira bevált, hogy ezután minden
hizlaláskor, ha egy csapatot veszek azt mindig használni fogom.
Debreczen Nagy Lajos nagyhizlalo. Elöttünk Balassa Sándor újság-
író. Elöttémít hasonlólag bizonyítottam, Mórtiz. erencz nagyhizlalo
hentesáru gyáros Debreczen.

A fentieket még határozottabb formában igazolja Nagys.
Balog Tihamér Szentkozma. Bujtalu mellett, csicseri Orosz István
közs. jegyző Mike-Pércs, 470 drb. a harmadévi siker után most
is azzal él Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Pa István telki
(u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még Nagyisz-
teletű Rátz Lajos ref. lelkesz ur Micske (Bihar). Nagys. dr. Bal-
tházár D. esperes ur H.-Böszörmény. Nagys. Gosztonyi Kál-
mánné uradalma Pa Alátka, stb. stb. 1 dohoz 2 korona, mely
2 disznónak 1 évig elég. Kapható mindenütt. Laboratoire Cos-
metique Matilde.

Kun Nyirkarász.

Helyben Kubek Sándor (előbb Tóth Béla) gyógysertárában. Direct hozzám
küldött 6 koronás rendelések franco.

A többszörösen kitüntetétt osodás hatású háziszser
a Dr. BOROVSKY-FÉLE**Borolin**

városunk piacznán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában földműlha-
talan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meg-
hülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, osz, ischiás, izületi lob és zshában
szenvedők, végül fagyási és égési sebek fájaldalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőt-
lenítő és testóvó háziszser. Kapható városunkban a következő cégekknél: Steiner
Manó, Mihálovits Jenő gyógysertárában, Központi drogueriában, Deutsch Lajos,
Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére kereskedésében,
Érmihályfalván: Mátrai Ákos gyógysertárában. 1.20, 2.—, és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky E. orvos és Borovszky E. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.